

NAKHA

No. :

This Booklet contains 24+44 pages.
এই পুস্তিকাত 24+44 টা পৃষ্ঠা আছে।

Do not open this Test Booklet until you are asked to do so.

নোকোৱালৈকে এই পৰীক্ষা পুস্তিকাখন নুখুলিব।

Read carefully the Instructions on the Back Cover of this Test Booklet.

এই পৰীক্ষা পুস্তিকাৰ পিছফালে দিয়া নিৰ্দেশসমূহ সাৰাধানতা সহকাৰে পঢ়ি ল'বা।

Important Instructions :

1. The Answer Sheet is inside this Test Booklet. When you are directed to open the Test Booklet, take out the Answer Sheet and fill in the particulars on side-1 and side-2 carefully with blue/black ball point pen only.
2. The test is of **3 hours** duration and Test Booklet contains **180** questions. Each question carries **4** marks. For each correct response, the candidate will get **4** marks. For each incorrect response, **one mark** will be deducted from the total scores. The maximum marks are **720**.
3. Use **Blue/Black Ball Point Pen only** for writing particulars on this page/marking responses.
4. Rough work is to be done on the space provided for this purpose in the Test Booklet only.
5. **On completion of the test, the candidate must hand over the Answer Sheet to the invigilator before leaving the Room/Hall. The candidates are allowed to take away this Test Booklet with them.**
6. The CODE for this Booklet is **G3**. Make sure that the CODE printed on **Side-2** of the Answer Sheet is the same as that on this Test Booklet. In case of discrepancy, the candidate should immediately report the matter to the Invigilator for replacement of both the Test Booklet and the Answer Sheet.
7. The candidates should ensure that the Answer Sheet is not folded. Do not make any stray marks on the Answer Sheet. Do not write your Roll No. anywhere else except in the specified space in the Test Booklet/ Answer Sheet.
8. Use of white fluid for correction is **NOT** permissible on the Answer Sheet.

গুরুত্বপূর্ণ নির্দেশঃ

1. উত্তৰ কাতত এই পৰীক্ষা পুস্তকৰ ভিতৰত আছে। যেতিয়া পৰীক্ষা পুস্তকখন খুলিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়া হৰ, তেতিয়া উত্তৰ কাকতখন উলিয়াই তাৰ **1** আৰু **2** পৃষ্ঠাত বিৱৰণ সমূহ সাৰাধানতাৰে নীলা/ক'লা বল পইন্ট পেনৰ দ্বাৰা পূৰণ কৰা।
2. পৰীক্ষার সময় **3** ঘণ্টা আৰু পৰীক্ষা পুস্তিকাত **180** টা প্ৰশ্ন আছে। প্ৰত্যেকটো প্ৰশ্নৰ বাবে **4** নম্বৰ। প্ৰত্যেকটো শুল্ক উত্তৰৰ বাবে পৰীক্ষার্থীয়ে **4** নম্বৰকৈ পাৰ। প্ৰত্যেকটো অশুল্ক উত্তৰৰ বাবে মুঠ নম্বৰৰ পৰা এক নম্বৰকৈ কটা হ'ব। সৱৰ্বোচ্চ নম্বৰ **720**।
3. এই পৃষ্ঠাত বিৱৰণসমূহ ভৰাবলৈ / উত্তৰৰ সংকেত দিবলৈ মাত্ৰ নীলা/ক'লা বল পইন্ট পেনহে ব্যৱহাৰ কৰিবা।
4. খুচুৰা কামৰ (rough work) বাবে পৰীক্ষা পুস্তিকাত দিয়া ঠাইহে ব্যৱহাৰ কৰিবা।
5. পৰীক্ষাৰ শেষত, পৰীক্ষার্থীজনে পৰীক্ষাৰ কোঠা / হ'ল ত্যাগ কৰিবাৰ আগেয়ে উত্তৰকাকতখন পৰীক্ষাকক্ষে নিযুক্ত থকা নিৰীক্ষকৰ হাতত জমা দিব লাগিব। পৰীক্ষা পুস্তিকাখন পৰীক্ষার্থীয়ে লগত লৈ যাব পাৰে।
6. এই পুস্তিকাখনৰ সংকেত **G3**। উত্তৰ কাকত খনৰ **2**-নং পৃষ্ঠাত যাতে এই সংকেতটোৱেই দিয়া আছে, সেইটো সুনিশ্চিত কৰি ল'বা। যদি সংকেত চিহ্ন নিমিলে, পৰীক্ষার্থীজনে তৎক্ষণাৎ, পৰীক্ষা পুস্তিকা আৰু উত্তৰ কাকত, দুয়োখনকে সলনি কৰিবলৈ নিৰীক্ষকৰ জনাব লাগে।
7. পৰীক্ষার্থীজনে সুনিশ্চিত কৰিব লাগে যাতে উত্তৰ কাকতত কোন ভঁজ ন হৰ। উত্তৰ কাকতত অপৰ্যাজনীয় চিহ্ন ন লিখিবা। পৰীক্ষা পুস্তিকা আৰু উত্তৰ কাকতত নিৰ্দিষ্ট স্থানৰ বাহিৰত ক'তো নিজৰ ৰোল নং নিলিখিবা।
8. উত্তৰ কাকত সংশোধন কৰিবলৈ বগা চিঁহাই / ফুইড ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ অনুমতি দিয়া ন'হ'ব।

In case of any ambiguity in translation of any question, English version shall be treated as final.

কোনো প্ৰশ্নৰ অনুবাদৰ অনিশ্চয়তাৰ ক্ষেত্ৰত, ইংৰাজী ভাষাৰ প্ৰশ্নকে অন্তিম বুলি গণ্য কৰা হ'ব।

Name of the Candidate (in Capitals) : _____

পৰীক্ষার্থীৰ নাম (বৰ ফলাত) :

Roll Number : in figures _____

ৰোল নং : সংখ্যাত

: in words _____

: শব্দত

Centre of Examination (in Capitals) : _____

পৰীক্ষাকেন্দ্ৰ (বৰ ফলাত) :

Candidate's Signature : _____

Invigilator's Signature : _____

পৰীক্ষার্থীৰ হস্তাক্ষৰ :

নিৰীক্ষকৰ হস্তাক্ষৰ :

Facsimile signature stamp of

Centre Superintendent : _____

1. অক্সিজেন পরিবহণ সম্পর্কে অশুল্দ উত্তিটো চিনান্ত কৰা।
- কাৰ্বন-ডাই-অক্সাইডৰ আংশিক চাপে হিম'গ্লবিনৰ সৈতে অক্সিজেনৰ বন্ধনক ব্যাঘাত জন্মাৰ পাৰে।
 - বায়ুথলীৰ উচ্চ H⁺ আয়নৰ গাঢ়তাই অক্সিহিম'গ্লবিনৰ গঠন সুচল কৰে।
 - বায়ুথলীৰ নিম্ন pCO₂ এ অক্সিহিম'গ্লবিনৰ গঠন সুচল কৰে।
 - হিম'গ্লবিনৰ লগত অক্সিজেনৰ বন্ধন মুখ্যতঃ অক্সিজেনৰ আংশিক চাপৰ লগত জড়িত।
2. মনুষ্য-সংঘটিত কাৰ্য্যৰ দ্বাৰা পৰিৱেশত হোৱা পৰিবৰ্তনসমূহৰ কাৰণে যিবোৰ জীৱৰ ক্ৰমবিকাশ হৈছে সেই জীৱ সমূহৰ উদাহৰণবোৰ তলৰ কোনটো শুল্দ ?
- গালাপেগ'ছ দ্বীপপুঁজৰ 'ডাৰউইনৰ ফিল্ছ'
 - বননাশক প্রতিৰোধী অপত্তণ
 - ড্রাগছ প্রতিৰোধী সংকোষকেন্দ্ৰীয় জীৱ (Eukaryotes)
 - কুকুৰ দৰে ঘৰচিয়া প্ৰাণীসমূহৰ মানৱ-সংস্থ জাতসমূহ
- (a) আৰু (c)
 - (b), (c) আৰু (d)
 - অকল (d)
 - অকল (a)
3. বীজৰ সুপ্তাৱস্থাৰ বাবে তলৰ কোনবিধ দমনকাৰক দ্রব নহয় ?
- এবচিহ্নিক এচিড
 - ফেন'লিক এচিড
 - পেৰা-এচক'ৰবিক এচিড
 - জিবাৰেলিক এচিড
4. তলৰ ৰোগসমূহৰ লগত 'কাৰকজীৱ' (causative organism) মিলোৱা আৰু শুল্দ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা।
সন্ত - I	সন্ত - II
(a) টাইফইড	(i) উচেৰেবিয়া
(b) নিউম'নিয়া	(ii) প্লাজম'ডিয়াম
(c) ফাইলেৰিয়াচিক্	(iii) চালমনেলা
(d) মেলেৰিয়া	(iv) হিম'ফিলাচ
(a) (b) (c) (d)	
(1) (iii) (iv) (i) (ii)	
(2) (ii) (i) (iii) (iv)	
(3) (iv) (i) (ii) (iii)	
(4) (i) (iii) (ii) (iv)	

5. শ্বাস প্ৰক্ৰিয়াৰ সময়ত ঘটা শুল্দ ঘটনা সমূহ বাচি উলিওৱা।
- মধ্যছদাৰ সংকোচন
 - বহিঃ আন্তঃ পশ্চকী (external inter-costal) পেশীৰ সংকোচন
 - হাওঁ ফাওঁৰ আয়তন হ্ৰাস হয়
 - অন্তঃ হাওঁ ফাওঁৰ চাপ বৃদ্ধি হয়
- (c) আৰু (d)
 - (a), (b) আৰু (d)
 - অকল (d)
 - (a) আৰু (b)
6. সালোকশ্বাসক্রিয়াত RubisCo এন্যাইমৰ অক্সিজেনেচন কাৰ্য্যকলাপৰ বাবে উৎপন্ন হয় :
- 3-C যৌগৰ 1 টা অণু
 - 6-C যৌগৰ 1 টা অণু
 - 4-C যৌগৰ 1 টা অণু আৰু 2-C যৌগৰ 1 টা অণু
 - 3-C যৌগৰ 2 টা অণু
7. আলোক বিক্ৰিয়াত, প্লাচট'কুইননে সহজে ক'ৰ পৰা ইলেক্ট্ৰন আতৰ কৰে :
- Cytb₆f কমপ্লেক্সৰ পৰা PS-I লৈ
 - PS-I ৰ পৰা NADP⁺ লৈ
 - PS-I ৰ পৰা ATP সংশ্লেষণ লৈ
 - PS-II ৰ পৰা Cytb₆f কমপ্লেক্সলৈ
8. কিছৰ সহায়ত জেল ইলেক্ট্ৰন ফৰেচিচৰ দ্বাৰা প্ৰথক কৰা তি এন এৰ টুকুৰা দৃশ্যমান কৰিব পাৰি ?
- UV ৰশ্মিত ইথিডিয়াম ব্ৰ'মাইডৰ দ্বাৰা
 - UV ৰশ্মিত এচিট'কাৰমাইনৰ দ্বাৰা
 - অৱলোহিত ৰশ্মিত ইথিডিয়াম ব্ৰ'মাইডৰ দ্বাৰা
 - উজ্জ্বল নীলা পোহৰত এচিট'কাৰমাইনৰ দ্বাৰা
9. এটা মানক ECG ত QRS থুপটোৱে বুজায় :
- অলিন্দৰ উত্তেজনা অৱস্থা (Depolarisation)
 - নিলয়ৰ উত্তেজনা অৱস্থা (Depolarisation)
 - নিলয়ৰ স্বাভাৱিক অৱস্থালৈ গতি (Repolarisation)
 - অলিন্দৰ স্বাভাৱিক অৱস্থালৈ গতি (repolarisation of auricles)

10. এটা উত্তিদৰ অংগ য'ত দুটা জনু এটাৰ ভিতৰত আনটো থাকে :

- (a) পৰাগধানীৰ মাজত পৰাগৰেণু
 - (b) দুটা পুংজনন কোষৰে সৈতে অংকুৰিত পৰাগৰেণু
 - (c) ফলৰ মাজত থকা বীজ
 - (d) ডিস্কৰ ভিতৰত থকা হৃণহস্তলী
- (1) (a), (b) আৰু (c)
- (2) (c) আৰু (d)
- (3) (a) আৰু (d)
- (4) কেৱল (a)

11. মানৱদেহত প্ৰৱেশ কৰা প্লাজম'ডিয়াম'ৰ সংক্রামক স্তৰটো হৈছে :

- (1) স্পৰ'জইট
- (2) মাইকী গেমেট'চাইট
- (3) মতা গেমেট'চাইট
- (4) ট্ৰ'ফ'জইট

12. অশুন্ধ উত্তিটো চিনান্ত কৰা :

- (1) ৰসবাহী কাষ্ঠই শিপাৰ পৰা পাতলৈ পানী আৰু অজৈৱ
লৱণ পৰিবহণ কাৰ্য্যত জৰিত হৈ থাকে।
- (2) ৰসবাহী কাষ্ঠ হৈছে একেবাৰে আভ্যন্তৰীণ গৌণ জাইলেম
আৰু ই পাতল বৰণৰ।
- (3) টেনিন, ৰেজিন, তেল আদি জমা হোৱাৰ বাবে অন্তঃকাষ্ঠৰ
বৰণ দাঠ হয়।
- (4) অন্তঃকাষ্ঠই পানী পৰিবহণ নকৰে কিন্তু শাৰীৰিক শক্তি
যোগান ধৰে।

13. পেংগুইন আৰু ডলফিন'ৰ ফান (Flipper) তলৰ কোনটোৰ উদাহৰণ
হয় ?

- (1) অভিসাৰী ক্ৰমবিকাশ
- (2) উদ্যোগিক মেলানিজ্ম
- (3) প্ৰাকৃতিক নিৰ্বাচন
- (4) অনুকূলী বিকিৰণ

14. ABO ৰক্তদলক নিয়ন্ত্ৰণ কৰা 'I' জিনটোৰ সম্পর্কে অশুন্ধ উত্তৰটো
চিনান্ত কৰা।

- (1) এজন ব্যক্তিৰ তিনিটা এলিলৰ মাত্ৰ দুটাহে থাকিব।
- (2) যেতিয়া I^A আৰু I^B একেলগে থাকে, সিহঁতে একে
প্ৰকাৰৰ শৰ্কৰা ব্যক্ত কৰে।
- (3) এলিল 'I' যে কোনোধৰণৰ শৰ্কৰা উৎপন্ন নকৰে।
- (4) 'I' জিনটোৰ তিনিটা এলিল আছে।

15. পৰ 'পৃষ্ঠদণ্ডী প্ৰাণী'ৰ বাবে তলৰ কোনকেইটা উত্তি শুন্ধ ?

- (a) ইউৰ'কৰডাটাত পৃষ্ঠৰজ্জুডাল মূৰৰ পৰা নেজলৈকে বিস্তৃত
হৈ থাকে আৰু ই গোটেই জীৱন জুৰি থাকে।
 - (b) মেৰদণ্ডী প্ৰাণীত পৃষ্ঠৰজ্জুডাল হৃণ কালছোৱাতহে থাকে।
 - (c) কেন্দ্ৰীয় স্নায়ুতন্ত্ৰটো পৃষ্ঠীয় আৰু ফোপোলা।
 - (d) পৃষ্ঠদণ্ডী প্ৰাণীক তিনিটা উপপৰ্বলৈ বিভক্ত কৰা হৈছে :
হেমিকডাটা, টিৰ্ডিনিকেটা আৰু চেফাল'কৰডাটা।
- (1) (c) আৰু (a)
- (2) (a) আৰু (b)
- (3) (b) আৰু (c)
- (4) (d) আৰু (c)

16. মূৰত তলৰ কোনটো অৱস্থাৰ উপস্থিতিয়ে ডায়েবেটিচ মেলিটাচ
ৰোগটোক সৃচায় ?

- (1) ইউৰোমিয়া আৰু বৃক্ষীয় কেলকূলি
- (2) কেটুনিউৰিয়া আৰু প্লাইক'চুৰিয়া
- (3) বৃক্ষীয় কেলকূলী আৰু হাইপাৰগ্লাইচেমিয়া
- (4) ইউৰোমিয়া আৰু কেটুনিউৰিয়া

17. অনুবাদকৰ (Translation) প্ৰথম স্তৰ হ'ল :

- (1) ডি এন এৰ অণু গ্ৰহণ কৰে
- (2) চালক আৰ এন এ ব (tRNA) এমাইন'এচাইলেচন
- (3) বিবোধ-ক'ড'ন (anti-codon) গ্ৰহণ কৰে
- (4) ৰাইব'জম'ৰ mRNA লগত বন্ধন

18. প্রান্ত পুষ্টিকাত থাকে :

- (1) উর্ধ্বগতী গর্ভাশয়
- (2) গর্ভপাদপুস্তপী গর্ভাশয়
- (3) অধঃঅর্ধেগতী গর্ভাশয়
- (4) অধোগতী গর্ভাশয়

19. বৃদ্ধির প্রক্রিয়া আটাইতকৈ বেছি হয় :

- (1) বিলম্ব পর্যায়
- (2) জীৰ্ণতা
- (3) সুপ্তারহণ
- (4) মুখ্য বৃদ্ধি পর্যায়

20. কাণ্ডৰ গুৰিৰ পৰা উৎপত্তি হোৱা মূল সমূহ হ'ল :

- (1) প্রাথমিক মূল
- (2) স্তন্ত মূল
- (3) পার্শ্বীয় মূল
- (4) গুচ্ছমূল

21. পানী/বিহ মেটেকা আৰু ভেটফুলৰ পৰাগযোগ হয় :

- (1) কেৱল পানীৰ সোঁতৰ দ্বাৰা
- (2) বতাহ আৰু পানীৰ দ্বাৰা
- (3) পতঙ্গ আৰু পানীৰ দ্বাৰা
- (4) পতঙ্গ নাইবা বতাহৰ দ্বাৰা

22. অধিকতৰ ‘পুতিজল উপচাৰণ’ৰ বাবে ‘অবাত গেদ পাচক’ত (Anaerobic sludge digester) তলৰ কোনটো বখা হয় ?

- (1) ভাহি থকা আবৰ্জনা
- (2) প্রাথমিক উপচাৰণৰ এফ্লুয়েণ্টসমূহ
- (3) সক্ৰিয় গেদ (Activated sludge)
- (4) প্রাথমিক গেদ (sludge)

23. তলৰ কোনটো দিপাশ্বীয়ভাৱে সমিত আৰু দেহগুহাহীন প্রাণীৰ উদাহৰণ হয় ?

- (1) চেপেটা কৃমি
- (2) ঘূৰণীয়া কৃমি
- (3) বলয়ী প্রাণী
- (4) টিন'ফ'ৰা

24. তলৰ পৰা ক্ষাৰকীয় এমিন' এচিডটো চিনাক্ত কৰা।

- (1) প্লাটামিক এচিড
- (2) লাইচিন
- (3) ভেলাইন
- (4) টাইব'চিন

25. গৰ্ধাবণ কৰিব নোৱাৰা স্থিলোকসকলক সহায় কৰিবলৈ তলৰ কোনবোৰ পদ্ধতিত ভ্ৰমৰ হ্রান্তবণ কৰা হয় ?

- (1) GIFT আৰু ZIFT
- (2) ICSI আৰু ZIFT
- (3) GIFT আৰু ICSI
- (4) ZIFT আৰু IUT

26. অন্তৰ্বিষ্ট দেহ (inclusion bodies) ৰ বাবে তলত উল্লেখ কৰা কোনটো উকি অশুন্দ ?

- (1) এইবোৰ খাদ্যকণা ভক্ষণৰ লগত জড়িত
- (2) এইবোৰ চাইট'প্লাজমত মুক্তভাৱে থাকে
- (3) এইবোৰে চাইট'প্লাজমৰ সঞ্চিত খাদ্য সূচায়
- (4) এইবোৰ কোনো আৱৰণীৰ দ্বাৰা আবৃত হৈ নাথাকে

27. কোনে বংশগতিৰ ক্ৰ'ম'জ'মীয় তত্ত্বৰ পৰীক্ষামূলক প্ৰমাণ কৰিছিল ?

- (1) চাটুন
- (2) ব'ভেৰি
- (3) মৰগান
- (4) মেঞ্জেল

28. সকলো মৌন সংক্ৰমণ ৰোগ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা বিকল্পটো বাচি উলিওৱা।

- (1) গন'বীয়া, মেলেৰিয়া, জননাংগৰ হার্পিচ
- (2) AIDS, মেলেৰিয়া, ফাইলেৰিয়া
- (3) কৰ্কট ৰোগ, AIDS, চিফিলিচ
- (4) গন'বীয়া, চিফিলিচ, জননাংগৰ হার্পিচ

29. তলৰ কোনটো উক্তি শুন্দ নহয় ?
- প্ৰ'ইনচুলিন 'C-পেপ্টাইড' বুলি এটা অতিৰিক্ত পেপ্টাইড থাকে।
 - কাৰ্য্যকৰী ইনচুলিনৰ শঙ্খল 'A' আৰু 'B' দুয়োভাল হাইড্ৰ'জেন বন্ধনৰ দ্বাৰা সংলগ্ন হৈ থাকে।
 - E-Coli* ত জিমীয়ভাৱে অভিযন্ত্ৰিত ইনচুলিন প্ৰস্তুত কৰা হয়।
 - মানুহৰ ক্ষেত্ৰত ইনচুলিন 'প্ৰ'ইনচুলিন' হিচাবে সংশ্লেষিত হয়।
30. সংকোষকেন্দ্ৰীয় কোষৰ ফ্লাইক'প্ৰ'চিন আৰু ফ্লাইক'লিপিড প্ৰস্তুত হোৱা উল্লেখযোগ্য ঠাই হৈছে :
- পেৰ'ক্লিজ'ম
 - গলগি যন্ত্ৰ
 - পলিজ'ম
 - অস্তঃপ্লাজমীয় জালিকা
31. তলৰ সুস্ত কেইটা মিলাই শুন্দ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা।
সুস্ত - I	সুস্ত - II
(a) ক্লস্ট্ৰিডিয়াম	(i) চাইক্ল'স্পৰিণ-A
বুটিলিকাম	
(b) ট্ৰাইক'ডাৰমা	(ii) বিউটাইৰিক এচিড
পলিস্প'ৰাম	
(c) ম'ন্নাচ্চাচ	(iii) চাইট্ৰিক এচিড
পাৰপিটৰিয়াস	
(d) এচপাৰজিলাস নাইজাৰ	(iv) তেজৰ কলেষ্টেৰল হ্ৰাস
	কৰা কাৰক
(a) (b) (c) (d)	
(1) (ii) (i) (iv) (iii)	
(2) (i) (ii) (iv) (iii)	
(3) (iv) (iii) (ii) (i)	
(4) (iii) (iv) (ii) (i)	
32. ক্ৰমবিকাশৰ ভৱণ সাক্ষ মানি লোৱা নাই :
- এলফ্্রেড ৰালেছ
 - চাৰ্ল'চ ডাৰউইন
 - অপোৰিন
 - কাল'আবনেষ্ট ভন বেয়াৰ

33. বাহকত লাগিথকা ডি এন এ (linked DNA) ক ক্ৰম অনুসৰি নিয়ন্ত্ৰণ কৰাক বোলা হয় :
- অনুকৃত্যায়নৰ উৎস (Ori site)
 - প্যালিনড্ৰ'মিক অনুক্ৰম
 - বিকগ্নিছন হ্রান
 - নিৰ্বাচনক্ষম চিহ্ন
34. ভাইৰহাইড্ৰ বাবে তলত দিয়া কোনটো শুন্দ হব ?
- ইহাত প্ৰ'চিন আচ্ছাদন নথকা মুক্ত আৰ.এন.এ.
 - ইহাত প্ৰ'চিন আচ্ছাদনযুক্ত ডি.এন.এ.
 - ইহাত প্ৰ'চিন আচ্ছাদন নথকা মুক্ত ডি.এন.এ.
 - ইহাত প্ৰ'চিন আচ্ছাদনযুক্ত আৰ.এন.এ.
35. কি নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে মণ্টিল প্ৰ'ট'কল 1987 চনত চহী কৰা হ'ল ?
- অ'জন স্তৰৰ অৱক্ষয় হোৱা পদাৰ্থ সমূহ নিৰ্গত কৰা
 - সেউজগ্ৰহ গেছ সমূহ এৰি দিয়া
 - e-wastes সমূহ পেলাই দিয়া
 - অনুবংশীক ৰূপান্তৰিত জীৱক এখন দেশৰ পৰা আন এখনলৈ পঠোৱা
36. চাইট্ৰিক এচিড ক্ৰৰ এপাকত কিমান সংখ্যক চাৰট্ৰেট লেভেল ফচফ'ৰিলেচন হয় ?
- এক
 - দুই
 - তিনি
 - শূন্য
37. তলৰ কোনটো হ্ৰম'নৰ মানে (hormone level) গ্ৰেফিয়ান ফলিকুলৰ পৰা ডিম্পকৰণ ঘটাই ?
- প্ৰজেষ্টেৰণ উচ্চ গাঢ়তা
 - LH ৰ নিম্ন গাঢ়তা
 - FSH ৰ নিম্ন গাঢ়তা
 - ইষ্ট'জেনৰ উচ্চ গাঢ়তা

38. শুন্দ যোৰটো বাচি উলিওৱা।
 (1) ফিনাইলকিট'নিউবিয়া - দৈহিক ক্রম'জ'মৰ
প্রভাৱী লক্ষণ
 (2) কঁচিকোষ ৰক্তহীনতা - দৈহিক ক্রম'জ'মৰ
অপ্রভাৱী লক্ষণ,
ক্রম'জ'ম-11
 (3) থেলেচেমিয়া - X জড়িত
 (4) হিম'ফিলিয়া - Y জড়িত
39. অনুৰোমৰ (microvilli) প্রাণীয় চিলিয়াসহ ঘনকাকাৰ আচ্ছাদক
কলা তলৰ কোনটোত পোৱা যায় ?
 (1) লালটি গৃহিৰ নলীকাসমূহত
 (2) নেফ্ৰনৰ নিকটহু সংবলিত নলীকাত
 (3) ইউষ্টে চিয়ান নলীত
 (4) ক্ষুদ্রান্তৰ আৱৰণীত
40. এণ্টাৰ্কটিকা অঞ্চলত হিম-অঙ্কতা (Snow-blindness) হোৱাৰ
কাৰণ হ'ল :
 (1) UV-B ৰশি অত্যাধিক তীক্ষ্ণতাৰ বাবে চকুৰ কৰ্ণিয়াত হোৱা
জ্বলনৰ বাবে
 (2) বৰফত হোৱা অত্যাধিক পোহৰৰ প্রতিফলনৰ বাবে
 (3) ইনফ্ৰা-ৰেড ৰশি (infra-red ray) ৰ বাবে বেটিনাত
হোৱা ক্ষতিৰ কাৰণে
 (4) কম উষ্ণতাৰ বাবে চকুৰ ৰস সমৃহ গোট মৰা
41. তলত উল্লেখ কৰা কোনযোৰ এককেষী শেলাই ?
 (1) গিলিডিয়াম আৰু গ্ৰেছিলেবীয়া
 (2) এনাবিনা আৰু ভলভঙ্গ
 (3) ক্ল'বেলা আৰু স্পাইরিলিনা
 (4) লেমিনেবীয়া আৰু ছাৰগাছাম্
42. উত্তিদৰ এটা প্ৰহচেছেদত তলত উল্লেখ কৰা আভ্যন্তৰীণ গঠনসমূহ
দেখা গৈছে :
 (a) আচ্ছাদৰ দ্বাৰা আবৃত অসংখ্য সিচৰিত হৈ থকা সংবহন
কলা (vascular bundles)
 (b) সুস্পষ্ট পেৰেণকাইমা কোষৰ আদি কলান্তৰ
 (c) সংবহন কলা সংযুক্ত আৰু বন্ধ
 (d) ফ্ৰেম পেৰেণকাইমা নাই
 উত্তিদৰ সংবৰ্গ আৰু তাৰ অংগ চিনাক্ত কৰা :
 (1) একবীজপত্ৰী মূল
 (2) দ্বিবীজপত্ৰী কাণু
 (3) দ্বিবীজপত্ৰী মূল
 (4) একবীজপত্ৰী কাণু

43. মেণ্ডেলে কিমানবিধি প্ৰকৃত স্বৰূপ প্ৰজননৰ (true breeding) মটৰ
মাহৰ যোৰ লৈছিল, যি বোৰৰ এটা বিপৰীত স্বৰূপৰ বাহিৰে
বাকীবোৰ একে লক্ষণ যুক্ত ?
 (1) 2
 (2) 14
 (3) 8
 (4) 4
44. ফ্ৰিডিয়ান শ্ৰেতসাৰ সদৃশ গঠন হ'ব :
 (1) এমাইল'পেক্টিন আৰু গ্লাইক'জেন
 (2) মেনিট'ল আৰু এলগিন
 (3) লেমিনেৰিন আৰু ছেলুল'জ
 (4) শ্ৰেতসাৰ আৰু ছেলুল'জ
45. আন্তঃস্তৰ G₁ স্তৰ (Gap 1) সম্পর্কে শুন্দ উত্তিটো চিনাক্ত কৰা।
 (1) সকলো কোষীয় উপাদানৰ পুনৰ্সংগঠন হয়।
 (2) কোনটো বিপাক কাৰ্য্যৰ দিশৰ পৰা সক্ৰিয়, বৃদ্ধি হয় কিন্তু
ডি এন এ প্ৰতিকৃতিকৰণ নহয়।
 (3) নিউক্লিয়াসৰ বিভাজন হয়।
 (4) ডি এন এ ব সংশ্লেষণ বা প্ৰতিকৃতিকৰণ হয়।
46. কোনটো পদ্ধতি ব্যৱহাৰ কৰি 'বিকানেৰি' মাইকী ভেড়া আৰু
'মেৰিনো' মতা ভেড়াৰ মাজত সংকৰণ ঘটা 'হিজাৰডেল' নামৰ
এটা নতুন সঁচৰ ভেড়া পোৱা গৈছিল ?
 (1) উৎপৰিবৰ্তন প্ৰজনন
 (2) বৰ্গসংকৰণ
 (3) অন্তঃপ্ৰজনন
 (4) বহিসংকৰণ
47. অসংক্রাম্যতা সম্পর্কে অশুন্দ উত্তিটো চিনাক্ত কৰা।
 (1) যেতিয়া পূৰ্ব-প্ৰস্তুত এণ্টিবিডিসমূহ পোনে পোনে শৰীৰত
দিয়া হয়, তাক 'নিষ্ক্ৰিয় অসংক্রাম্যতা' বোলে।
 (2) সক্ৰিয় অসংক্রাম্যতা দ্রুত আৰু পূৰ্ণ সহাবি প্ৰদান কৰে
 (3) জ্বণটোৱে মাকৰ পৰা কিছুমান এণ্টিবিডি লাভ কৰে, এইটো
এটা নিষ্ক্ৰিয় অসংক্রাম্যতাৰ উদাহৰণ।
 (4) এণ্টিজেনত (জীৱিত বা মৃত) উন্মুক্ত কৰা পোষকৰ দেহত
এণ্টিবিডি সমূহৰ তৈয়াৰ হয়। ইয়াক 'সক্ৰিয় অসংক্রাম্যতা'
বোলে।

48. EcoRI এ চিনাক্ত কৰা নির্দিষ্ট পেলিনড্র'মিক (palindromic) অনুক্রমটো হ'ল :
- 5' - GGAACC - 3'
 - 3' - CCTTGG - 5'
 - 5' - CTTAAG - 3'
 - 3' - GAATTC - 5'
 - 5' - GGATCC - 3'
 - 3' - CCTAGG - 5'
 - 5' - GAATTC - 3'
 - 3' - CTTAAG - 5'
49. যদি একাদিক্রমে থকা দুটা 'যোৰ ক্ষাৰক'ৰ মাজৰ দূৰত্ব 0.34 nm হয় আৰু এটা গতানুগতিক স্তন্যপায়ী প্ৰাণীৰ কোষত থকা এটা দ্বিকুণ্ডলীযুক্ত ডি এন এ ৰ যোৰ ক্ষাৰকৰ (base pair) সৰ্বমুঠ সংখ্যা $6.6 \times 10^9\text{ bp}$ হয়, তেন্তে ডি এন এ টোৰ দৈৰ্ঘ্য মোটামুটিভাৱে হ'ব :
- 2.5 মিটাৰ
 - 2.2 মিটাৰ
 - 2.7 মিটাৰ
 - 2.0 মিটাৰ
50. যদি পঁইতাচোৰাৰ মূৰটো আঁতৰাই পেলোৱা হয়, তেতিয়াও ই কেইদিনমানৰ বাবে জীয়াই থাকে। ইয়াৰ কাৰণ :
- পঁইতাচোৰাৰ ম্যাযুতন্ত্ৰ নাথাকে।
 - মূৰটোৰে ম্যাযুতন্ত্ৰৰ এটা সৰু অংশহে ধৰি বাখে আনহাতে ম্যাযুতন্ত্ৰৰ বাকী অংশ দেহৰ অধঃস্থ অঞ্চলত অৱস্থিত হৈ থাকে।
 - মূৰটোৰে ম্যাযুতন্ত্ৰৰ এক তৃতীয়াংশহে ধৰি বাখে আনহাতে ম্যাযুতন্ত্ৰৰ বাকী অংশ দেহৰ পৃষ্ঠীয় অংশত অৱস্থিত হৈ থাকে।
 - পঁইতাচোৰাৰ অধিগ্রাসনীয় প্ৰগঙ্গ (supra-oesophageal ganglia) উদৰৰ অধঃস্থ অংশত অৱস্থিত।
51. ধাঁহনি পৰিষ্ঠিতি তন্ত্ৰৰ ট্ৰফিক স্তৰৰ সৈতে সিহঁতৰ শুন্দ প্ৰজাতি সমূহ উদাহৰণৰ সৈতে মিলোৱা :
(a) চতুৰ্থ ট্ৰফিক স্তৰ	(i) কাটৰী
(b) দ্বিতীয় ট্ৰফিক স্তৰ	(ii) শণ্গ
(c) প্ৰথম ট্ৰফিক স্তৰ	(iii) শহাপন্থ
(d) তৃতীয় ট্ৰফিক স্তৰ	(iv) ঘাঁহ
- শুন্দ উভয়টো বাচি উলিওৱা :
(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (iii)	(ii)	(i)	(iv)
(2) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
(4) (ii)	(iii)	(iv)	(i)
52. এন্টেৰ'কাইনেজ উৎসেচকটোয়ে তলৰ কোনটোৰ ৰূপান্তৰণত সহায় কৰে ?
- ট্ৰিপছিন'জেনক ট্ৰিপছিনলৈ
 - কেচিন'জেনক কেচিনলৈ
 - পেপচিন'জেনক পেপচিনলৈ
 - প্ৰ'চিনক বহুপেপ্টাইডলৈ
53. মানৱ পাচনতন্ত্ৰ সম্পর্কে শুন্দ উভিটো চিনাক্ত কৰা।
- খাদ্যনলীৰ আটাইতকৈ ভিতৰৰ তৰপটো হৈছে চেৰ'চা (serosa)।
 - ইলিয়াম এটা অতিকৈ পাকখোৱা অংশ।
 - গ্ৰহণী (duodenum) ৰ পৰা ক্ৰমিকপ পৰিশ্ৰেষিকাটো ওলায়।
 - ইলিয়াম (Ileum) টো ক্ষুদ্ৰান্তত মিলিত (open) হয়।
54. এটা উভিদ বৃন্দি নিয়ন্ত্ৰকৰ নাম লিখা যাক কুহিয়াৰৰ গছৰ ওপৰত চতিয়াই দিলে গছৰ কাণ্ডৰ বৃন্দি হয়, গতিকে ই কুহিয়াৰৰ উৎপাদন বৃন্দি কৰে :
- জিবাৰেলিন
 - ইথিলিন
 - এবচিহিক এচিড
 - চাইট'কাইনিন
55. ৰেষ্ট্ৰিকছন উৎসেচক সম্পর্কে অশুন্দ উভিটো চিনাক্ত কৰা।
- সিহঁতে ডি. এন. এ. সূত্ৰিকাডাল পেলিনড্র'মিক (palindromic) হ্রানত কাটে।
 - সিহঁত জিনীয় অভিযন্ত্ৰণৰ বাবে দৰকাৰী।
 - আঠালেটিয়া মূৰবোৰ (sticky ends) ডি. এন. এ. লাইগেজৰ দ্বাৰা সংলগ্ন কৰিব পাৰি।
 - প্ৰতিটো ৰেষ্ট্ৰিকছন উৎসেচকে ডি. এন. এ. অনুক্ৰমৰ দৈৰ্ঘ্য পৰীক্ষা কৰিবে ক্ৰিয়া কৰে।

56. তলত দিয়া সমূহ মিলোৱা :

(a) অনুঘটনীয় কার্য্যত বাধা আৰোপ	(i) বিচিন
(b) পেপটাইড বন্ধনী যুক্ত	(ii) মেল'নেট
(c) ভেঁকুৰৰ কোষবেৰৰ উপাদান	(iii) কাইটিন
(d) গৌণ বিপাকীয় দ্রব্য	(iv) ক'লাজেন

নিম্নলিখিত শুন্দি বিকল্পটো বাছি উলিওৱা :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (iii)	(i)	(iv)	(ii)
(2) (iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3) (ii)	(iii)	(i)	(iv)
(4) (ii)	(iv)	(iii)	(i)

57. পৌষ্টিক নলীৰ ঘটিকা কোষসমূহ তলৰ কোনটোৰ পৰা ৰূপান্তৰিত হোৱা ?

(1) স্তন্ত্রাকাৰ আচ্ছাদক কোষসমূহ
(2) কন্ড্ৰ'চাইট
(3) যৌগিক আচ্ছাদক কোষসমূহ
(4) শঙ্কাকাৰ (চটীয়া) আচ্ছাদক কোষসমূহ

58. তলৰ স্তন্ত কেইটা মিলাই শুন্দি বিকল্পটো বাচি উলিওৱা।

স্তন - I		স্তন - II	
(a) 6 - 15 যোৰ ক্লোমৰঞ্জ	(i) প্রাইগন	(a) পিটুইটেবী গ্ৰহি	(i) গ্ৰেভচৰ ৰোগ
(b) বিষমপুচ্ছ ফিচা	(ii) চাইক্ল'ষ্ট মচ	(b) থাইৰইড গ্ৰহি	(ii) ডায়েবেটিচ মেলিটাচ
(c) বায়ুথলী	(iii) কন্ড্ৰিকথিচ
(air bladder)	(c) এড্ৰিনেল গ্ৰহি	(iii) ডায়েবেটিচ ইনচিপিডাচ
(d) বিষংকু	(iv) অষ্টিকথিচ	(d) অগ্ন্যাশয়	(iv) এডিচনৰ ৰোগ
(a) (b) (c) (d)		(a) (b) (c) (d)	
(1) (iii) (iv) (i) (ii)		(1) (iii) (ii) (i) (iv)	
(2) (iv) (ii) (iii) (i)		(2) (iii) (i) (iv) (ii)	
(3) (i) (iv) (iii) (ii)		(3) (ii) (i) (iv) (iii)	
(4) (ii) (iii) (iv) (i)		(4) (iv) (iii) (i) (ii)	

59. কোনটো স্তৰত চাইনেপ্ট'নিমেল সংঘৰ গলন বা লুপ্তি(dissolution) ঘটে ?

(1) জাইগ'টিন
(2) ডিপ্ল'টিন
(3) লেপ্ট'টিন
(4) পেকিটিন

60. লিপ্যন্তৰৰ সময়ত ডি. এন. এ. কুণ্ডলীটো খোল খোৱাত সূচল কৰা উৎসেচকটোৰ নাম হৈছে :

(1) ডি.এন.এ. হেলিকেজ
(2) ডি.এন.এ. পলিমাৰেজ
(3) আৰ.এন.এ. পলিমাৰেজ
(4) ডি.এন.এ. লাইগেজ

61. তলৰ কোনটো ব্যাখ্যা শুন্দি ?

(1) এডেনাইনৰ সৈতে থাইমিনৰ যোৰ এটা H-বন্ধনীৰ দ্বাৰা
(2) এডেনাইনৰ সৈতে থাইমিনৰ যোৰ তিনিটা H-বন্ধনীৰ দ্বাৰা
(3) এডেনাইনৰ সৈতে থাইমিনৰ যোৰ নহয়
(4) এডেনাইনৰ সৈতে থাইমিনৰ যোৰ দুটা H-বন্ধনীৰ দ্বাৰা

62. তলত উল্লেখ কৰা পৃথিবীৰ কোন অংশত আটাইতকে বেছি প্ৰজাতি বৈচিত্ৰতা পোৱা যায় ?

(1) মাদাগচ্ছকাৰ
(2) হিমালয়
(3) আমাজান অৱণ্ণ
(4) ভাৰতবৰ্ষৰ পশ্চিম ঘাট (Western Ghats)

63. তলৰ স্তন্ত কেইটা মিলাই শুন্দি বিকল্পটো বাচি উলিওৱা।

স্তন - I		স্তন - II	
(a) পিটুইটেবী গ্ৰহি	(i) গ্ৰেভচৰ ৰোগ	(a) পিটুইটেবী গ্ৰহি	(i) গ্ৰেভচৰ ৰোগ
(b) থাইৰইড গ্ৰহি	(ii) ডায়েবেটিচ মেলিটাচ	(b) থাইৰইড গ্ৰহি	(ii) ডায়েবেটিচ ইনচিপিডাচ
(c) এড্ৰিনেল গ্ৰহি	(iii) ডায়েবেটিচ ইনচিপিডাচ	(c) এড্ৰিনেল গ্ৰহি	(iii) ডায়েবেটিচ ইনচিপিডাচ
(d) অগ্ন্যাশয়	(iv) এডিচনৰ ৰোগ	(d) অগ্ন্যাশয়	(iv) এডিচনৰ ৰোগ
(a) (b) (c) (d)		(a) (b) (c) (d)	
(1) (iii) (iv) (i) (ii)		(1) (iii) (ii) (i) (iv)	
(2) (iv) (ii) (iii) (i)		(2) (iii) (i) (iv) (ii)	
(3) (i) (iv) (iii) (ii)		(3) (ii) (i) (iv) (iii)	
(4) (ii) (iii) (iv) (i)		(4) (iv) (iii) (i) (ii)	

64. মাহজাতীয় শস্যৰ শিপাত থকা টেমুনাত নাইট'জিনেজৰ দ্বাৰা অনুষোটক হোৱাৰ পিছত বিক্ৰিয়াত উৎপন্ন হোৱা দ্রব্য/দ্রব্যসমূহ হ'ল :

(1) কেৱল নাইট্ৰেট
(2) এম'নিয়া আৰু অক্সিজেন
(3) এম'নিয়া আৰু হাইড্ৰ'জেন
(4) কেৱল এম'নিয়া

65. তলৰ আৱশ্যকীয় মৌল সমূহৰ লগত উত্তিদৰ সিহাঁতৰ কাৰ্যসমূহ
মিলোৱা :

(a) আইৰন	(i)	পানীৰ প'ট'লাইচিচ
(b) জিংক	(ii)	পাৰাগবেণুৰ অংকুৰণ
(c) ব'ৰ'ন	(iii)	ক্ল'ৰ'ফিল জৈৰ সংশ্লেষণত
প্ৰয়োজন
(d) মেঙ্গানিজ	(iv)	IAA জৈৰ সংশ্লেষণ

শুন্ধি বিকল্পটো বাছি উলিওৱা :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(ii)
(2)	(iii)	(iv)	(ii)
(3)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(ii)	(i)	(iv)
			(iii)

66. তলৰ কোনটোৱে মূত্রলতাক (Diuresis) ৰোধ কৰাত সহায়
কৰে ?

(1)	এলড'ষ্ট্ৰেণৰ কাৰণে বৃক্ষীয় নলীকাসমূহৰ পৰা Na^+
আয়ন আৰু পানীৰ পুনঃশোষণ
(2)	অলিন্দীয় নেট্ৰিউভেটিক কাৰকে বক্সনলীৰ সংকোচন ঘটায়
(3)	JG কোষসমূহৰ দ্বাৰা ৰেনিনৰ ক্ষৰণ হুস
(4)	ADH ব অধঃক্ষৰণৰ বাবে অধিক পানীৰ পুনঃশোষণ

67. দ্বিতীয়ক ডিস্ট্রাকোষৰ মিঅ'টিক বিভাজনটো কেতিয়া সম্পূর্ণ
হয় ?

(1)	যৌন সংগমৰ (copulation) সময়ত
(2)	যোজন কোষ গঠনৰ পিছত
(3)	এটা শুক্রাণু এটা ডিস্ট্রাণুৰ লগত মিলন (fusion) হোৱাৰ
সময়ত
(4)	ডিস্ট্রাণুৰ আগতে

68. তলৰ স্তন্ত কেইটা মিলাই শুন্ধি বিকল্পটো বাছি উলিওৱা :

স্তন্ত - I		স্তন্ত - II	
(a)	জাকবান্ধি থকা, বহুভক্ষী
নাশক জীৱ (pest)	(i)	এষ্টেৰিয়াচ
(b)	পৈগত প্রাণীৰ অৰীয় সমামিতি
আৰু পলুবোৰৰ দিপাশ্বীয়
সমামিতি আছে	(ii)	ক্লৰপিয়ন
(c)	পুন্তি ক্লোম (Book lung)	(iii)	চিন'প্লানা
(d)	জৈৱদ্যুতি (জীৱদীপ্তি)	(iv)	ফাৰ্বি
(Locusta)

(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(i)	(ii)
(2)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(i)	(iii)	(ii)
			(iv)

69. তলৰ স্তন্ত কেইটা মিলাই শুন্ধি বিকল্পটো বাছি উলিওৱা।

স্তন্ত - I		স্তন্ত - II	
(a)	প্লৱমান (মুক্ত) কামিহাড় (i)	দ্বিতীয় আৰু সপ্ত ম
কামিহাড়বোৰৰ মাজত	
(b)	এক্র'মিয়ন	(ii)	প্ৰগাণ্ডিকাস্থিৰ
(Humerus) মূৰ
(c)	অংসফলক (scapula)	(iii)	কণ্ঠাছি
(d)	ঝেন'হিড গহ্নুৰ	(iv)	উৰোস্থিৰ (sternum)
লগত সংলগ্ন নহয়

(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(iii)	(ii)
(2)	(iii)	(ii)	(iv)
(3)	(iv)	(iii)	(i)
(4)	(ii)	(iv)	(i)
			(iii)

70. উত্তিদে কিছুমান গৌণ বিপাকীয় দ্রব্য যেনে নিক'টাইন, ট্রাইকনাইন
আৰু কেফেইন উৎপাদন কৰাৰ কাৰণ হ'ল :

(1)	বৃদ্ধিৰ প্ৰভাৱ
(2)	প্ৰতিৰক্ষা কাৰ্য
(3)	প্ৰজননৰ প্ৰভাৱ
(4)	পোষণৰ মূল্য

G3

71. তলৰ স্তন্ত কেইটা মিলাই শুন্দি বিকল্পটো বাচি উলিওৱা ।

স্তন্ত - I

(a) Bt কপাহ	(i) জিন চিকিৎসা
(therapy)
(b) এডিন'চাইন
ডিএমাইনেজৰ নাট্টনি	(ii) কোষীয় প্রতিৰক্ষণ
(defence)
(c) RNAi	(iii) HIV সংক্রমণৰ নির্গম
(d) PCR	(iv) বেছিলাছ
থুবিনজিয়েনছিছ

স্তন্ত - II

(a) (iii)	(b) (ii)	(c) (i)	(d) (iv)
(2)	(ii)	(iii)	(i)
(3)	(i)	(ii)	(iii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)

72. এচ এল মিলাৰে তেওঁ কৰা পৰীক্ষাত এটা বন্ধ ফ্লাক্ষত তলৰ কোনৰোৱা মিহলি কৰি এমাইন' এচিড প্ৰস্তুত কৰিছিল ?

(1) $\text{CH}_3, \text{H}_2, \text{NH}_4$ আৰু পানীৰ বাস্প 800°C ত
(2) $\text{CH}_4, \text{H}_2, \text{NH}_3$ আৰু পানীৰ বাস্প 600°C ত
(3) $\text{CH}_3, \text{H}_2, \text{NH}_3$ আৰু পানীৰ বাস্প 600°C ত
(4) $\text{CH}_4, \text{H}_2, \text{NH}_3$ আৰু পানীৰ বাস্প 800°C ত

73. তলৰ জীৱ সমূহৰ লগত সিহতৰ জৈৱ প্ৰযুক্তি বিদ্যাত হোৱা প্ৰয়োগ সমূহ মিলোৱা :

(a) বেছিলাছ
থুবিনজিয়েনছিছ	(i) ফ্লনিং বাহক
(b) থাৰমাছ একুৱাটিকাছ	(ii) প্ৰথম rDNA অণুৰ গঠন
(c) এগবেক্টেৰিয়াম
টিউমিফেছিয়েনচ	(iii) ডি এন এ পলিমারেজ
(d) চালম'নেলা	(iv) ক্রাইপ'চিন
টাইফিমুৰিয়াম

নিম্নলিখিত শুন্দি বিকল্পটো বাচি উলিওৱা :

(a) (iv)	(b) (iii)	(c) (i)	(d) (ii)
(2)	(iii)	(iv)	(i)
(3)	(iii)	(iv)	(i)
(4)	(ii)	(iv)	(iii)

10

ASSAMESE

74. বেছিলাছ থুবিনজিয়েনছিছ (Bt) ৰ বিষ জিনটো সংস্থাপন কৰি স্থিতি কৰা Bt কপাহ গচ্ছটো তলৰ কোনটোৰ বিকদ্দে প্ৰতিৰোধ্য ?

(1) ভেঁকুৰজনিতি ৰোগসমূহ
(2) উদ্বিদৰ ঘূৰণীয় কৃমি (nematodes)
(3) পতংগ পৰভক্ষীসমূহ (Insect predators)
(4) অনিষ্টকৰী পতংগ

75. নিম্নলিখিত শুন্দি বিকল্প যোৰটো বাচি উলিওৱা :

(1) পলিমারেজ	-	ডি এন এ ক ভাণ্ডি খণ্ডিত কৰে
(2) নিউক্লিয়েজ	-	ডি এন এ দুডাল সূত্ৰত পৃথক কৰে
(3) একচোনিউক্লিয়েজ	-	ডি এন এ অণুবোৰৰ ভিতৰত সুনিৰ্দিষ্ট হ্রানত কাটিব পাৰে
(4) লাইগেজ	-	দুটা ডি এন এ অণু লগ লগায়

76. ডিস্বকৰ লগত ডিস্বক নাট্টীৰ সংমিলন হ'ল :

(1) ডিস্বক বন্ধ
(2) প্ৰদেহ
(3) ডিস্বক মূল
(4) ডিস্বক নাভি

77. বেণুপত্ৰমণ্ডৰী নাইবা শংকু পোৱা যায় :

(1) টেবিছ
(2) মাৰকেনছিয়া
(3) ইকুইজেটাম্
(4) ছেলভিনিয়া

78. তলৰ স্তন্ত কেইটা মিলাই শুন্দি বিকল্পটো বাচি উলিওৱা ।

স্তন্ত - I

(a) ইওছিন'ফিল	(i) অসংক্রাম্যতা সঁহাবি
(immune response)
(b) বেছ'ফিল	(ii) কোষীয়ভক্ষণ
(c) নিউট'ফিল	(iii) হিষ্টামিনেজ, ঋংসকাৰী
উৎসোচকবোৰৰ ক্ষৰণ
কৰে
(d) লিঞ্চ'চাহট	(iv) হিষ্টামিন থকা কণিকাৰ
ক্ষৰণ কৰে

স্তন্ত - II

(a) (iv)	(b) (i)	(c) (ii)	(d) (iii)
(2)	(i)	(ii)	(iv)
(3)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(iii)	(iv)	(ii)

79. গ্লাইক'চাইদিক বন্ধনী আৰু পেপটাইড বন্ধনী থকা দ্রব্য সমূহৰ গঠন অনুযায়ী একাদিক্ৰমে চিনাকৃত কৰা :
- শিছাৰল, ট্ৰিপচিন
 - চেলুল'জ, লেচিথিন
 - ইনুলিন, ইনচুলিন
 - কাইটিন, কলেচেটেৰেজ
80. পৰিস্থিতি তন্ত্ৰৰ মুঠ প্ৰাথমিক উৎপাদকতা আৰু অৱশিষ্ট প্ৰাথমিক উৎপাদকতাৰ মাজত থকা সম্পন্নৰ বাবে তলত দিয়া কোনটো উক্তি শুন্দ ?
- মুঠ প্ৰাথমিক উৎপাদকতা সদায় অৱশিষ্ট প্ৰাথমিক উৎপাদকতাতকৈ বেছি
 - মুঠ প্ৰাথমিক উৎপাদকতা আৰু অৱশিষ্ট প্ৰাথমিক উৎপাদকতা এটা আৰু একে
 - মুঠ প্ৰাথমিক উৎপাদকতা আৰু অৱশিষ্ট প্ৰাথমিক উৎপাদকতাৰ মাজত কোনো সম্পর্ক নাই
 - মুঠ প্ৰাথমিক উৎপাদকতা সদায় অৱশিষ্ট প্ৰাথমিক উৎপাদকতাতকৈ কম
81. তলৰ স্তৰ কেইটা মিলাই শুন্দ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা ।
স্তৰ - I	স্তৰ - II
(a) অমৰা (placenta)	(i) এন্ড্ৰ'জেন
(b) জোনা পেলুচিড়া	(ii) মানৱ ক'ৰিয়নিক
গনাড'ট্ৰিপিন (hCG)
(c) কণ্দমূত্রপথিয় গ্ৰহি	(iii) ডিম্বৰ তৰপ
(d) লেইদিগ কোষ	(iv) পুৰুষাংগ (penis)
পিছলকৰণ
(a) (b) (c) (d)	
(1) (i) (iv) (ii) (iii)	
(2) (iii) (ii) (iv) (i)	
(3) (ii) (iii) (iv) (i)	
(4) (iv) (iii) (i) (ii)	
82. তলৰ কোনটো আবাদীৰ লক্ষণ নহয় ?
- জন্মহাৰ
 - মৃতুহাৰ
 - প্ৰজাতিৰ পাৰস্পৰিক ক্ৰিয়া
 - লিংগ অনুপাত

83. তলৰ স্তৰ কেইটা মিলাই শুন্দ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা ।

স্তৰ - I **স্তৰ - II**

(a) কটিৰ অংগ	(i) মধ্যকণ্ঠ আৰু ফেৰিংচ
ক সংলগ্ন কৰে
(b) কক্লিয়া	(ii) বুহৰ (লেবিবিছ) পাক
খোৱা অংশ
(c) ইউট্ষেচিয়ান নলী	(iii) উপবৃত্ত বাতায়নৰ
(oval window)
লগত সংলগ্ন
(d) টেপচ	(iv) ভৌমছদাত অৱস্থিত
(a) (b) (c) (d)	
(1) (iii) (i) (iv) (ii)	
(2) (iv) (ii) (i) (iii)	
(3) (i) (ii) (iv) (iii)	
(4) (ii) (iii) (i) (iv)	

84. প্ৰাণীসমূহত আটাইতকৈ অধিক পৰিমাণে থকা প্ৰ'টিন কোনটো ?

- কলাজেন
- লেষ্টিন
- ইনচুলিন
- হিম'গ্লিবিন

85. তলত দিয়া সমূহ মিঅ'ছিছ বিভাজনৰ লগত মিলোৱা :

(a) জাইগ'টিন	(i) পৰিঃসমাপ্তি
(b) পেকিটিন	(ii) কায়েজমেটা
(c) ডিপ্ল'টিন	(iii) জিন বিনিময়
(d) ডায়াকাইনেচিচ	(iv) যুগ্মন

তলৰ বিকল্প সমূহৰ পৰা শুন্দ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা :

(a) (b) (c) (d)	
(1) (iv) (iii) (ii) (i)	
(2) (i) (ii) (iv) (iii)	
(3) (ii) (iv) (iii) (i)	
(4) (iii) (iv) (i) (ii)	

86. বৰাট মেৰ মতে পৃথিবীৰ প্ৰজাতি বৈচিত্ৰ্যতা হৈছে :

- (1) 20 মিলিয়ন
- (2) 50 মিলিয়ন
- (3) 7 মিলিয়ন
- (4) 1.5 মিলিয়ন

87. অধঃঅৰ্ধেগভী গৰ্ভাশয় পোৱা যায় :

- (1) সৰিয়হ
- (2) সূর্যমূলী ফুল / বেলিফুল
- (3) নাচপতি
- (4) বেঙেনা

88. শুন্দ উক্তিটো বাচি উলিওৱা।

- (1) হাইপ'গ্লাইচেমিয়াৰ লগত ঘুকাগন জড়িত।
- (2) ইনচুলিনে অগ্ন্যাশয়ৰ কোষবোৰ আৰু এডিপ'চাইটসমূহৰ ওপৰত ক্ৰিয়া কৰে।
- (3) হাইপাৰগ্লাইচেমিয়াৰ লগত ইনচুলিন জড়িত।
- (4) প্লুক'কটিকইডবোৰে প্লুক'নিঅ'জেনেছিছ প্ৰক্ৰিয়াত উৎসাহ যোগায়।

89. বাতি আৰু বাতিপুৱা ঘাঁঠৰ পাতৰ আগ অংশটিদি পানী তৰল হিচাপে ওলোৱা কাৰ্য্য কি পদ্ধতিৰ লগত জড়িত ?

- (1) মূল চাপ
- (2) অস্তচোষণ
- (3) জীৱদ্রব্য সংকোচন
- (4) প্ৰস্বেদন

90. বিভাজিত হৈ থকা কিছুমান কোষ, কোষ চক্ৰৰ পৰা ওলাই আহে আৰু নিষ্ক্ৰিয় অংগজ স্তৰত সোমাই পৰে। ইয়াক অকাৰ্য্যকৰ (quiescent) স্তৰ (G_0) বোলা হয়। এই প্ৰক্ৰিয়াটো তলৰ কোনটো স্তৰৰ শেষত হয় ?

- (1) G_1 স্তৰ
- (2) S স্তৰ
- (3) G_2 স্তৰ
- (4) M স্তৰ

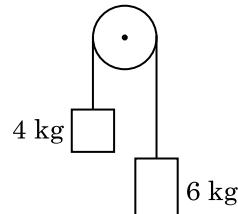
91. সৰল পৰ্যাবৃত্ত গতিত এটা কণাৰ সৰণ আৰু ত্ৰণৰ মাজৰ দশা পাৰ্থক্য হ'ল :

- (1) $\frac{3\pi}{2}$ rad
- (2) $\frac{\pi}{2}$ rad
- (3) শূন্য
- (4) π rad

92. 100 পাক সংখ্যাৰ 50 cm দৈৰ্ঘ্যৰ কুণ্ডলী এটাই 2.5 A বিদ্যুত প্ৰৱাহ বহন কৰি আছে। কুণ্ডলীটোৰ কেন্দ্ৰত উৎপন্ন হোৱা চৌম্বক ক্ষেত্ৰৰ মান :

- $$(\mu_0 = 4\pi \times 10^{-7} \text{ T m A}^{-1})$$
- (1) $3.14 \times 10^{-4} \text{ T}$
 - (2) $6.28 \times 10^{-5} \text{ T}$
 - (3) $3.14 \times 10^{-5} \text{ T}$
 - (4) $6.28 \times 10^{-4} \text{ T}$

93. 4 kg আৰু 6 kg ভৰৰ দুটা বস্তু এডাল ভৰহীন তাঁৰৰ দুই মূৰে গাঠি দিয়া হ'ল। তাঁৰ ডালে এটা ঘৰ্ষণহীন পুলিৰ ওপৰেৰে গতি কৰে (চিত্ৰটো চোৱা)। মধ্যাকৰ্ষণ ত্ৰণ (g) ৰ সম্পৰ্কত তন্ত্ৰটোৰ ত্ৰণ হ'ব :

- (1) $g/2$
- (2) $g/5$
- (3) $g/10$
- (4) g

94. বিদ্যুৎচুম্বকীয় তৰংগৰ প্ৰালয়ৰ ক্ষেত্ৰত বিদ্যুৎ ক্ষেত্ৰ আৰু চৌম্বক ক্ষেত্ৰৰ উপাংশৰ অৱিহণাৰ অনুপাত হ'ল :

$(c = \text{বিদ্যুৎচুম্বকীয় তৰংগটোৰ দ্রুতি})$

- (1) $1 : 1$
- (2) $1 : c$
- (3) $1 : c^2$
- (4) $c : 1$

95. 0.2 m^3 আয়তনৰ এক নির্দিষ্ট অঞ্চলৰ সকলো হানতে বৈদ্যুতিক বিভৱ 5 V পোৱা গ'ল। এই অঞ্চলটোত বৈদ্যুতিক ক্ষেত্ৰৰ প্ৰাবল্য হ'ব :

- 0.5 N/C
- 1 N/C
- 5 N/C
- শূন্য

96. এক-পাৰমাণৰিক গেছ এটাৰ বাবে গড় তাপীয় শক্তি হ'ল : (k_B ব'ল্টজমেন প্ৰৱৰক আৰু T পৰম উষ্ণতা)

- $\frac{3}{2} k_B T$
- $\frac{5}{2} k_B T$
- $\frac{7}{2} k_B T$
- $\frac{1}{2} k_B T$

97. মূল বিন্দুৰ সাপেক্ষে $3\hat{j}$ N ৰ বল এটাই $2\hat{k}$ m হান ভেষ্টৰৰ কণা এটাৰ ওপৰত ক্ৰিয়া কৰিলে উৎপন্ন হোৱা টৰ্ক উলিওৱা ।

- $6\hat{j}$ N m
- $-6\hat{i}$ N m
- $6\hat{k}$ N m
- $6\hat{i}$ N m

98. d আণৰিক ব্যাস আৰু n সংখ্যা ঘনত্বৰ এটা গেছৰ বাবে গড় মুক্ত পথৰ দৈৰ্ঘ্য এনেদৰে প্ৰকাশ কৰিব পাৰি :

- $\frac{1}{\sqrt{2} n \pi d^2}$
- $\frac{1}{\sqrt{2} n^2 \pi d^2}$
- $\frac{1}{\sqrt{2} n^2 \pi^2 d^2}$
- $\frac{1}{\sqrt{2} n \pi d}$

99. এটা পদাৰ্থৰ 0.5 g ভৰৰ সমতুল্য শক্তি হ'ল :

- $4.5 \times 10^{13} \text{ J}$
- $1.5 \times 10^{13} \text{ J}$
- $0.5 \times 10^{13} \text{ J}$
- $4.5 \times 10^{16} \text{ J}$

100. এডাল স্ফুৰ গজৰ লম্বিষ্ঠ গণনাৰ মান 0.01 mm আৰু ইয়াৰ বৃত্তাকাৰ ক্ষেলত 50 টা ঘৰ আছে।

স্ফুৰ গজটোৰ পিটচ হ'ল :

- 0.25 mm
- 0.5 mm
- 1.0 mm
- 0.01 mm

101. সমান ধাৰণ শক্তিৰ A আৰু B দুটা চিলিঙ্গাৰক পৰম্পৰে পৰম্পৰাৰ লগত এটা ষ্টপক'কেৰে সংযোগ কৰা হ'ল। A ত প্ৰমাণ উষ্ণতা আৰু চাপত আদৰ্শ গেছ এটা বখা হৈছে। B সম্পূৰ্ণ বায়ুশূন্য কৰা হৈছে। গোটেই প্ৰকোষ্ঠটো তাপীয়ভাৱে অন্তৰক। ষ্টপক'কটো হঠাতে খুলি দিয়া হ'ল। প্ৰক্ৰিয়াটো হ'ব :

- তাপৰোধী
- সমায়তনী
- সমচাপ
- সমোষ্ঠী

102. এটা চিলিঙ্গাৰত 249 kPa চাপ আৰু 27°C উষ্ণতাত হাইড্ৰ'জেন গেছ বখা হৈছে।

ইয়াৰ ঘনত্ব ($R = 8.3 \text{ J mol}^{-1} \text{ K}^{-1}$) হ'ল :

- 0.2 kg/m^3
- 0.1 kg/m^3
- 0.02 kg/m^3
- 0.5 kg/m^3

103. নিউট্ৰনেৰে এটা ইউৰেনিয়াম আইচ'ট'প $^{235}_{92}\text{U}$ আঘাত কৰিলে উৎপন্ন হয় $^{89}_{36}\text{Kr}$, তিনিটা নিউট্ৰন আৰু :

- $^{91}_{40}\text{Zr}$
- $^{101}_{36}\text{Kr}$
- $^{103}_{36}\text{Kr}$
- $^{144}_{56}\text{Ba}$

104. $3 \times 10^{-10} \text{ Vm}^{-1}$ ৰ বৈদ্যুতিক ক্ষেত্ৰ এখনত অপৰাহ বেগ $7.5 \times 10^{-4} \text{ m s}^{-1}$ হোৱা আধান কণা এটাৰ সচলতা $\text{m}^2 \text{V}^{-1} \text{s}^{-1}$ এককত হ'ব :

- 2.5×10^6
- 2.5×10^{-6}
- 2.25×10^{-15}
- 2.25×10^{15}

105. সার্থক সংখ্যাৰ কথা বিবেচনা কৰিলে, $9.99 \text{ m} - 0.0099 \text{ m}$ ৰ মান কিমান হ'ব ?
- 9.98 m
 - 9.980 m
 - 9.9 m
 - 9.9801 m
106. 1200 A m^{-1} পৰিমাণৰ চুম্বকীয় ক্ষেত্ৰ এখন 599 চৌম্বক প্ৰণতাৰ এডাল লোহাৰ দণ্ডৰ ওপৰত প্ৰয়োগ কৰা হৈছে। দণ্ডডালৰ পদাৰ্থৰ চৌম্বিক প্ৰেশ্যতা হ'ব :
- $$(\mu_0 = 4\pi \times 10^{-7} \text{ T m A}^{-1})$$
- $8.0 \times 10^{-5} \text{ T m A}^{-1}$
 - $2.4\pi \times 10^{-5} \text{ T m A}^{-1}$
 - $2.4\pi \times 10^{-7} \text{ T m A}^{-1}$
 - $2.4\pi \times 10^{-4} \text{ T m A}^{-1}$
107. 10 cm ব্যাসাৰ্দিৰ পৰিবাহী গোলক এটাত $3.2 \times 10^{-7} \text{ C}$ আধান সমভাৱে বিতৰণ হৈ আছে। গোলকটোৰ কেন্দ্ৰৰ পৰা 15 cm দূৰত্বত থকা বৈদ্যুতিক ক্ষেত্ৰৰ প্ৰাবল্যৰ মান কিমান ?
- $$\left(\frac{1}{4\pi\epsilon_0} = 9 \times 10^9 \text{ N m}^2/\text{C}^2 \right)$$
- $1.28 \times 10^5 \text{ N/C}$
 - $1.28 \times 10^6 \text{ N/C}$
 - $1.28 \times 10^7 \text{ N/C}$
 - $1.28 \times 10^4 \text{ N/C}$
108. এটা শ্ৰেণীৰ ক্ষেত্ৰৰ LCR বৰ্তনীৰ লগত এটা পৰিৱৰ্তী প্ৰাবহ (ac) ভ'ল্টেজ উৎস সংযোগ কৰা হৈছে। যেতিয়া বৰ্তনীৰ পৰা L আতবাই দিয়া হয়, তেতিয়া প্ৰাবহ আৰু ভ'ল্টেজৰ মাজৰ দশা পাৰ্থক্য $\frac{\pi}{3}$ হয়। যদি তাৰ পৰিৱৰ্তে C আতবাই দিয়া হয়, তেতিয়াও প্ৰাবহ আৰু ভ'ল্টেজৰ মাজৰ দশা পাৰ্থক্য পুনৰ $\frac{\pi}{3}$ হয়। বৰ্তনীটোৰ ক্ষমতা গুণক হ'ব :
- 0.5
 - 1.0
 - 1.0
 - শূন্য

109. r ব্যাসাৰ্দিৰ কৈশিক নলী এটা পানীত ডুবাই দিয়া হৈছে আৰু পানী নলীটোৰ ভিতৰে h উচ্চতালৈ উঠিছে। কৈশিক নলীটোৰ ভিতৰত থকা পানীৰ ভৰ 5 g । $2r$ ব্যাসাৰ্দিৰ অন্য এডাল কৈশিক নলী পানীত ডুবাই দিয়া হ'ল। এই নলীটোত উঠি যোৱা পানীৰ ভৰ হ'ল :
- 5.0 g
 - 10.0 g
 - 20.0 g
 - 2.5 g
110. ইয়ঙৰ দিছিদ্যুক্ত পৰিক্ষাৰ আহিলাত যদি সুসংহত উৎসৰ মাজৰ ব্যৱধান আধা আৰু সুসংহত উৎসৰ পৰা পৰ্দাৰ দূৰত্ব দুণ্ণগ কৰা, তেতিয়া পটি বেধ হ'ব :
- আধা
 - চাৰি গুণ
 - এক-চতুৰ্থাংশ
 - দুণ্ণগ
111. চিত্ৰত দেখুওৱা লজিক বৰ্তনীৰ বাবে ট্ৰুথ টেবেল হ'ল :
-
- ```

 graph LR
 A((A)) -->|NOT| A_out(())
 B((B)) -->|NOT| B_out(())
 A_out -->|AND| AND_out(())
 B_out -->|AND| AND_out
 AND_out -->|NOT| NOT_out(())
 NOT_out -->|Y| Y((Y))

```
- |     |   |   |   |
|-----|---|---|---|
| (1) | A | B | Y |
|     | 0 | 0 | 0 |
|     | 0 | 1 | 1 |
|     | 1 | 0 | 1 |
|     | 1 | 1 | 1 |
| (2) | A | B | Y |
|     | 0 | 0 | 1 |
|     | 0 | 1 | 1 |
|     | 1 | 0 | 1 |
|     | 1 | 1 | 0 |
| (3) | A | B | Y |
|     | 0 | 0 | 1 |
|     | 0 | 1 | 0 |
|     | 1 | 0 | 0 |
|     | 1 | 1 | 0 |
| (4) | A | B | Y |
|     | 0 | 0 | 0 |
|     | 0 | 1 | 0 |
|     | 1 | 0 | 0 |
|     | 1 | 1 | 1 |

112. এটা বোধকৰ বটিন সংকেত তলত দিয়া হ'ল :



বোধ আৰু ইয়াৰ সহ্যসীমাৰ মান ক্ৰমে :

- (1)  $47 \text{ k}\Omega$ , 10%
- (2)  $4.7 \text{ k}\Omega$ , 5%
- (3)  $470 \Omega$ , 5%
- (4)  $470 \text{ k}\Omega$ , 5%

113. বায়ু মাধ্যমৰ এটা সমান্তৰাল ফলি ধাৰকৰ ধাৰকত্ব  $6 \mu\text{F}$ । এখন পৰাবিদ্যুৎ মাধ্যম ব্যৱহাৰ কৰাত ধাৰকটোৰ ধাৰকত্ব  $30 \mu\text{F}$  হয়গৈ। মাধ্যমটোৰ বৈদ্যুতিক প্ৰৱেশ্যতা হ'ল :

- $$(\epsilon_0 = 8.85 \times 10^{-12} \text{ C}^2 \text{ N}^{-1} \text{ m}^{-2})$$
- (1)  $1.77 \times 10^{-12} \text{ C}^2 \text{ N}^{-1} \text{ m}^{-2}$
  - (2)  $0.44 \times 10^{-10} \text{ C}^2 \text{ N}^{-1} \text{ m}^{-2}$
  - (3)  $5.00 \text{ C}^2 \text{ N}^{-1} \text{ m}^{-2}$
  - (4)  $0.44 \times 10^{-13} \text{ C}^2 \text{ N}^{-1} \text{ m}^{-2}$

114. এটা গম্বুজৰ মুখচৰ পৰা এটা বল  $20 \text{ m/s}$  বেগত উলম্পভাৱে তলমূৰাকৈ দলিওৱা হ'ল। কিছু সময়ৰ পাছত বলটোৱে  $80 \text{ m/s}$  বেগত ভূমিত খুন্দা মাৰে। গম্বুজটোৰ উচ্চতা হ'ল : ( $g = 10 \text{ m/s}^2$ )

- (1) 340 m
- (2) 320 m
- (3) 300 m
- (4) 360 m

115. পৃথিৰী পৃষ্ঠত এটা বস্তৰ ওজন  $72 \text{ N}$ । পৃথিৰীৰ ব্যাসাৰ্দ্ধৰ আধা উচ্চতাত বস্তৰটোৰ ওপৰত ক্ৰিয়া কৰা মধ্যাকৰ্মণিক বল কিমান ?

- (1) 32 N
- (2) 30 N
- (3) 24 N
- (4) 48 N

116. 5 kg আৰু 10 kg ভৰৰ দুটা কণা এডাল নগন্য ভৰৰ আৰু 1 m দৈৰ্ঘ্যৰ কঠিন দণ্ডৰ দুয়োমূৰ্বে সংযোগ কৰা হ'ল।

তন্ত্ৰটোৰ ভৰকেন্দ্ৰটোৰ 5 kg কণাটোৰ পৰা দূৰত্ব হ'ব (প্ৰায়) :

- (1) 50 cm
- (2) 67 cm
- (3) 80 cm
- (4) 33 cm

117. এটা p-n জাংচন ডায়’ডত বিস্তৃত অঞ্চলৰ বেধ বৃদ্ধি হয় :

- (1) কেৱল পশ্চাৱতী সংযোগৰ বাবে
- (2) অগ্ৰতী সংযোগ আৰু পশ্চাৱতী সংযোগ দুয়োটোৰ বাবে
- (3) অগ্ৰতী প্ৰাহাৰ বৃদ্ধিৰ বাবে
- (4) কেৱল অগ্ৰতী সংযোগৰ বাবে

118. আলোক সংবেদনশীল পদাৰ্থ এটাত প্ৰাৰম্ভিক কম্পনাংকৰ 1.5 গুণ বেছি কম্পনাংকৰ পোহৰ পৰিচে। যদি পোহৰৰ কম্পনাংক আধা আৰু প্ৰারল্য দুগুণ কৰা হয়, তেওঁত্যা আলোক বিদ্যুৎ প্ৰাহাৰ পৰিমাণ কিমান হ'ব ?

- (1) চাৰি গুণ
- (2) এক-চতুৰ্থাংশ
- (3) শূন্য
- (4) দুগুণ

119. ধৰি লোৱা যে এটা নক্ষত্ৰৰ পৰা  $600 \text{ nm}$  তৰংগদৈৰ্ঘ্যৰ পোহৰ আহি আছে। টেলিস্ক’প এটাৰ অভিলক্ষ্যৰ ব্যাস  $2 \text{ m}$  হ'লে, টেলিস্ক’পটোৰ বিভেদন সীমা হ'ব :

- (1)  $1.83 \times 10^{-7} \text{ rad}$
- (2)  $7.32 \times 10^{-7} \text{ rad}$
- (3)  $6.00 \times 10^{-7} \text{ rad}$
- (4)  $3.66 \times 10^{-7} \text{ rad}$

120. এখন মিটাৰ ব্ৰীজৰ বাঁও ফাকত এডাল বোধযুক্ত তাঁৰ সংযোগ কৰিলে, সো ফাকত সংযোগ কৰা  $10 \Omega$  বোধক মিটাৰ ব্ৰীজ খনৰ তাঁৰ ডালক  $3 : 2$  অনুপাতত ভাগ কৰা বিন্দুত সন্তুলন কৰে। যদি বোধযুক্ত তাঁৰ ডালৰ দৈৰ্ঘ্য  $1.5 \text{ m}$ , তেওঁতে তাঁৰ ডালৰ  $1 \Omega$  বোধৰ বাবে দৈৰ্ঘ্য হ'ব :

- (1)  $1.0 \times 10^{-1} \text{ m}$
- (2)  $1.5 \times 10^{-1} \text{ m}$
- (3)  $1.5 \times 10^{-2} \text{ m}$
- (4)  $1.0 \times 10^{-2} \text{ m}$

121.  $20 \text{ cm}^2$  পৃষ্ঠাকালিৰ এখন প্ৰতিফলন নকৰা পৃষ্ঠত  $20 \text{ W/cm}^2$  গড় ফ্লাক্সৰ পোহৰ লম্বভাৱে আপতিত হৈছে। 1 মিনিট সময়ত পৃষ্ঠখনে আহৰণ কৰা শক্তিৰ পৰিমাণ হ'ব :
- $12 \times 10^3 \text{ J}$
  - $24 \times 10^3 \text{ J}$
  - $48 \times 10^3 \text{ J}$
  - $10 \times 10^3 \text{ J}$
122. এটা সকৰ কোণৰ প্ৰিজমৰ (প্ৰিজম কোণ A) এখন পৃষ্ঠত এটা পোহৰ বশি ; আপতন কোণত আপতিত হৈছে আৰু বিপৰীত পৃষ্ঠৰ পৰা লম্বভাৱে নিৰ্গমন হৈছে। যদি  $\mu$  প্ৰিজমটোৰ পদাৰ্থৰ প্ৰতিসৰণাংকৰ গুণাংক হয়, তেতিয়া আপতন কোণটো প্ৰায় :
- $\frac{2A}{\mu}$
  - $\mu A$
  - $\frac{\mu A}{2}$
  - $\frac{A}{2\mu}$
123.  $40 \mu\text{F}$  ধাৰক এটা  $200 \text{ V}$ ,  $50 \text{ Hz}$  পৰিৱৰ্তী প্ৰাহ ভ'লেটজ উৎসৰ লগত সংযোগ কৰা হ'ল। বৰ্তনীটোত প্ৰাহিত প্ৰাহৰ গড় বৰ্গৰ বৰ্গমূলৰ (r.m.s.) মান প্ৰায় :
- $2.05 \text{ A}$
  - $2.5 \text{ A}$
  - $25.1 \text{ A}$
  - $1.7 \text{ A}$
124. প্ৰতিচাপৰ মাত্ৰাসমূহ হ'ল :
- $[\text{ML}^2\text{T}^{-2}]$
  - $[\text{ML}^0\text{T}^{-2}]$
  - $[\text{ML}^{-1}\text{T}^{-2}]$
  - $[\text{MLT}^{-2}]$
125. দুটা মাধ্যমৰ অন্তৰ্ভুতি সীমাৰ বাবে কুণ্ঠাৰৰ কোণ  $i_b$  হ'ব লাগে :
- $30^\circ < i_b < 45^\circ$
  - $45^\circ < i_b < 90^\circ$
  - $i_b = 90^\circ$
  - $0^\circ < i_b < 30^\circ$

126. এটা হিঁৰ আলম্বৰ পৰা L দৈৰ্ঘ্য আৰু A প্ৰস্থচ্ছেদ কালিৰ এডাল তাৰ ওলমি আছে। যেতিয়া ইয়াৰ মুক্ত মূৰত M ভৰ আঁৰি দিয়া হয়, তেতিয়া ইয়াৰ দৈৰ্ঘ্য  $L_1$  লৈ সলনি হয়। তেনে ক্ষেত্ৰত ইয়ঙ্গৰ হিতিঙ্গাপকতাৰ প্ৰকাশ বাশি হ'ব :
- $$\frac{\text{Mg}(L_1 - L)}{AL}$$
  - $$\frac{\text{MgL}}{AL_1}$$
  - $$\frac{\text{MgL}}{A(L_1 - L)}$$
  - $$\frac{\text{MgL}_1}{AL}$$
127. এটা ক্ষুদ্ৰ বৈদ্যুতিক দিমেৰং ব দিমেৰং ভ্ৰামক হ'ল  $16 \times 10^{-9} \text{ C m}$ । দিমেৰ অক্ষডালৰ লগত  $60^\circ$  কোণ কৰি থকা বেথা এডালত অৱস্থিত আৰু দিমেৰটোৰ কেন্দ্ৰৰ পৰা  $0.6 \text{ m}$  দূৰত্বত থকা বিন্দু এটাত দিমেৰটোৰ বাবে হোৱা বৈদ্যুতিক বিভৰ হ'ব :
- $$\left( \frac{1}{4\pi\epsilon_0} = 9 \times 10^9 \text{ N m}^2/\text{C}^2 \right)$$
- $200 \text{ V}$
  - $400 \text{ V}$
  - শূন্য
  - $50 \text{ V}$
128. এখন গীটাৰত একে পদাৰ্থৰে তৈয়াৰী A আৰু B ট্ৰিং দুডাল সম-কম্পনৰ পৰা অলপ বেলেগ হৈ আছে আৰু  $6 \text{ Hz}$  কম্পনাংকৰ স্বৰকম্পনৰ সৃষ্টি কৰিছে। যেতিয়াৰ B ত টান অলপ হ্ৰাস কৰা হয়, স্বৰকম্পনৰ কম্পনাংক  $7 \text{ Hz}$  লৈ বৃদ্ধি হয়। A ৰ কম্পনাংক  $530 \text{ Hz}$  হ'লে, B ৰ মূল কম্পনাংক হ'ব :
- $524 \text{ Hz}$
  - $536 \text{ Hz}$
  - $537 \text{ Hz}$
  - $523 \text{ Hz}$
129. হিঁৰ অৱস্থাৰ পৰা এটা ইলেক্ট্ৰন V volt বিভৰ ভেদৰ মাজেৰে ত্ৰাপ্তি কৰা হৈছে। যদি ইলেক্ট্ৰনটোৰ দ্য ব্ৰয় তৰংগদৈৰ্ঘ্য  $1.227 \times 10^{-2} \text{ nm}$  হয়, তেতিয়া বিভৰ ভেদ হ'ব :
- $10^2 \text{ V}$
  - $10^3 \text{ V}$
  - $10^4 \text{ V}$
  - $10 \text{ V}$

130. যিবোৰ কঠিন পদাৰ্থৰ ৰোধৰ তাপ গুণাংক খণ্ডক হয়, সেইবোৰ পদাৰ্থ হ'ল :

- কেৱল অপৰিবাহী
- কেৱল অৰ্ধপৰিবাহী
- অপৰিবাহী আৰু অৰ্ধপৰিবাহী
- ধাতু

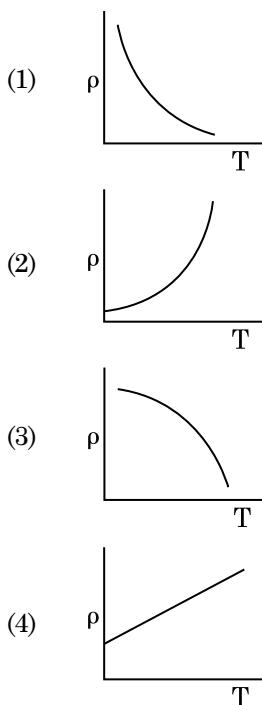
131. DNA ত থকা এটা বান্ধনী বা ব'গু ভাঙিবলৈ প্ৰয়োজন হোৱা শক্তিৰ পৰিমাণ হ'ল  $10^{-20} \text{ J} \text{ } \text{eV}$  এককত ইয়াৰ পৰিমাণ হ'ব প্ৰায় :

- 0.6
- 0.06
- 0.006
- 6

132.  $r_1$  আৰু  $r_2$  ( $r_1 = 1.5 r_2$ ) ব্যাসাৰ্দ্ধৰ দুটা কঠিন তামৰ গোলকৰ উষ্ণতা  $1 \text{ K}$  বৃদ্ধি কৰিবলৈ প্ৰয়োজন হোৱা তাপৰ পৰিমাণৰ অনুপাত হ'ল :

- $\frac{9}{4}$
- $\frac{3}{2}$
- $\frac{5}{3}$
- $\frac{27}{8}$

133. তামৰ বাবে তলৰ কোনটো লেখে উষ্ণতা ( $T$ )-ৰ লগত ৰোধকতাৰ ( $\rho$ ) পৰিবৰ্তন সূচায় ?



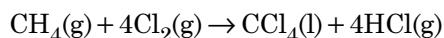
134. ট্ৰেঞ্জিষ্টৰৰ কাৰ্য্যৰ বাবে তলৰ কোনটো উক্তি শুন্দি ?

- ভূমি, নিৰ্গমক আৰু সংগ্ৰাহক অঞ্চলৰ একে বেধৰ হ'ব লাগে।
- নিৰ্গমক জাংচন আৰু সংগ্ৰাহক জাংচন দুয়োটা অগ্ৰৱতী সংযোগত থাকিব লাগে।
- ভূমি অঞ্চল ক্ষীণ আৰু পাতলকৈ ড'প কৰিব লাগে।
- ভূমি, নিৰ্গমক আৰু সংগ্ৰাহক অঞ্চলৰ ড'পিং মাত্ৰা একে হোৱা উচিত।

135. তলৰ কোনটোৰ বাবে ব'ৰ আৰ্হি প্ৰযোজ্য নহয় ?

- এককভাৱে আয়নিত হিলিয়াম পৰমাণু ( $\text{He}^+$ )
- ডয়টেৰন পৰমাণু
- এককভাৱে আয়নিত নিয়ন পৰমাণু ( $\text{Ne}^+$ )
- হাইড্ৰ'জেন পৰমাণু

136. তলৰ বিক্ৰিয়াটোত কাৰ্বনৰ জাৰণ সংখ্যাৰ পৰিবৰ্তন কি ?



- 0 ৰ পৰা + 4
- 4 ৰ পৰা + 4
- 0 ৰ পৰা - 4
- + 4 ৰ পৰা + 4

137. প্ৰেটিনাম (Pt) বিদ্যুৎৰাব ব্যৱহাৰ কৰি লঘু  $\text{H}_2\text{SO}_4$  দ্রৱৰ বিদ্যুৎবিশ্লেষণ কৰিলে, এন্ডত উৎপন্ন হোৱা জাত দ্রব্যটো হ'ব :

- অক্সিজেন গেছ
- $\text{H}_2\text{S}$  গেছ
- $\text{SO}_2$  গেছ
- হাইড্ৰ'জেন গেছ

138. বিক্ৰিয়কৰ গাঢ়তা বৃদ্ধি কৰিলে, বিক্ৰিয়াত পৰিবৰ্তন হয় :

- বিক্ৰিয়া তাপ
- প্ৰভাৱসীমা শক্তি
- সংঘৰ্ষ সংখ্যা (frequency)
- সক্ৰিয়ণ শক্তি

139. NaOH ৰ লঘুদ্রবৰ উপস্থিতিত বেনয়েলডিহাইড আৰু এচিট'ফিন'নৰ মাজৰ বিক্ৰিয়াক বোলা হয় :
- কেনিয়াৰোৰ বিক্ৰিয়া
  - বজ্র কেনিয়াৰোৰ বিক্ৰিয়া
  - বজ্র এলডল ঘনীভৱন
  - এলডল ঘনীভৱন
140. তলৰ কোনটো এলকেন উৰ্জ বিক্ৰিয়াৰ জৰিয়তে যথেষ্ট পৰিমাণে প্ৰস্তুত কৰিব নোৱাৰি ?
- 2,3-ডাইমিথাইলবিউটেন
  - n-হেপ্টেন
  - n-বিউটেন
  - n-হেক্সেন
141. তলৰ কোনটো প্ৰাকৃতিক বহুযোগী ?
- পলি (বিউটাডাইইন-ষ্টাইরিং)
  - পলিবিউটাডাইইন
  - পলি (বিউটাডাইইন-এক্সাইল'নাইট্রাইল)
  - চিচ'-1,4-পলিআইছ'প্রিণ
142. এটা ছিলিগুৰতত N<sub>2</sub> আৰু Ar গেছ'ৰ এটা মিশ্রত 7 g N<sub>2</sub> আৰু 8 g Ar আছে। যদিহে ছিলিগুৰতত মিশ্রটোৰ মুঠ চাপ 27 bar, N<sub>2</sub> ৰ আংশিক চাপ হ'ল :
- [g mol<sup>-1</sup> ত পাবমাণবিক ভৰ ব্যৱহাৰ কৰিবা : N = 14, Ar = 40]
- 12 bar
  - 15 bar
  - 18 bar
  - 9 bar
143. তলত দিয়াৰোৰ মিলোৱা আৰু শুন্ধ বিকল্পটো চিনাক্ত কৰা :
- |                                   |                                                                             |
|-----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| (a) CO(g) + H <sub>2</sub> (g)    | (i) Mg(HCO <sub>3</sub> ) <sub>2</sub> + Ca(HCO <sub>3</sub> ) <sub>2</sub> |
| (b) পানীৰ অঙ্গীয়ী                | (ii) এটা ইলেক্ট্ৰন-ঘাটি কঠিনতা                                              |
| (c) B <sub>2</sub> H <sub>6</sub> | (iii) ছিনথেছিহ গেছ                                                          |
| (d) H <sub>2</sub> O <sub>2</sub> | (iv) অঞ্চলীয় গঠন                                                           |
| (a) (b) (c) (d)                   |                                                                             |
| (1) (iii) (ii) (i) (iv)           |                                                                             |
| (2) (iii) (iv) (ii) (i)           |                                                                             |
| (3) (i) (iii) (ii) (iv)           |                                                                             |
| (4) (iii) (i) (ii) (iv)           |                                                                             |
144. 2Cl(g) → Cl<sub>2</sub>(g) বিক্ৰিয়াটোৰ বাবে শুন্ধ বিকল্পটো হ'ল :
- Δ<sub>r</sub>H > 0 আৰু Δ<sub>r</sub>S < 0
  - Δ<sub>r</sub>H < 0 আৰু Δ<sub>r</sub>S > 0
  - Δ<sub>r</sub>H < 0 আৰু Δ<sub>r</sub>S < 0
  - Δ<sub>r</sub>H > 0 আৰু Δ<sub>r</sub>S > 0
145. দেহ কেন্দ্ৰিক ঘনকীয় (bcc) গঠনৰ এটা মৌলৰ একক কোষৰ দৈৰ্ঘ্য 288 pm। পাবমাণবিক ব্যাসাৰ্ধ হ'ব :
- $\frac{\sqrt{2}}{4} \times 288$  pm
  - $\frac{4}{\sqrt{3}} \times 288$  pm
  - $\frac{4}{\sqrt{2}} \times 288$  pm
  - $\frac{\sqrt{3}}{4} \times 288$  pm
146. ইউৰিয়াই পানীৰ লগত বিক্ৰিয়া কৰি A উৎপন্ন কৰে যিটো B লৈ বিযোজিত হয়। B ক Cu<sup>2+</sup> (জলীয়) বৰ মাজেৰে পঢ়িয়ালে, ঘন নীলা ৰঙৰ দৰ চি উৎপন্ন কৰে। তলত দিয়াৰোৰ কোনটো C ৰ সংকেত ?
- [Cu(NH<sub>3</sub>)<sub>4</sub>]<sup>2+</sup>
  - Cu(OH)<sub>2</sub>
  - CuCO<sub>3</sub>·Cu(OH)<sub>2</sub>
  - CuSO<sub>4</sub>
147. জলবিশ্লেষণে অনুসৰণ কৰা এচিট'ন আৰু মিথাইলমেগনেছিয়াম ক্ল'বাইডৰ বিক্ৰিয়াত পোৱা যায় :
- চেকেণ্ডুৰী বিউটাইল এলক'হ'ল
  - টাৰচিয়াৰি বিউটাইল এলক'হ'ল
  - আইছ'বিউটাইল এলক'হ'ল
  - আইছ'প্ৰপাইল এলক'হ'ল
148. তলৰ কোনটো ধাতুৰ আয়ন কেবাটাৰ এনজাইমক সক্ৰিয়তা প্ৰদান কৰা, ATP উৎপন্ন কৰা ফ্ৰাঙ'জৰ জাৰণ প্ৰক্ৰিয়াত ভাগ লোৱা আৰু Na ৰ সৈতে স্নায়ু সংকেতে পৰিচালনাৰ বাবে দায়বদ্ধ ?
- ক'পাৰ
  - কেলচিয়াম
  - পটাচিয়াম
  - লো (Iron)
149. <sup>175</sup><sub>71</sub>Lu ত প্ৰট'ন, নিউট্ৰন আৰু ইলেক্ট্ৰনৰ সংখ্যা ক্ৰমান্বয়ে হ'ল :
- 104, 71 আৰু 71
  - 71, 71 আৰু 104
  - 175, 104 আৰু 71
  - 71, 104 আৰু 71

150. তলত দিয়া অণুৰ থৃপবোৰ কোনটোৰ দিমেক ভামক শূন্য হ'ব ?  
 (1) ব'ৰ'ন ট্ৰাইফ্লুঅ'ৰাইড, হাইড্'জেন ফ্লুঅ'ৰাইড, কাৰ্বন ডাইঅঙ্গাইড, 1,3-ডাইক্ল'ৰ'বেনফিন  
 (2) নাইট্ৰ'জেন ট্ৰাইফ্লুঅ'ৰাইড, বেৰিলিয়াম ডাইফ্লুঅ'ৰাইড, পানী, 1,3-ডাইক্ল'ৰ'বেনফিন  
 (3) ব'ৰ'ন ট্ৰাইফ্লুঅ'ৰাইড, বেৰিলিয়াম ডাইফ্লুঅ'ৰাইড, কাৰ্বন ডাইঅঙ্গাইড, 1,4-ডাইক্ল'ৰ'বেনফিন  
 (4) এম'নিয়া, বেৰিলিয়াম ডাই-ফ্লুঅ'ৰাইড, পানী, 1,4-ডাইক্ল'ৰ'বেনফিন

151. অস্তিত্বহীন অণু এটা চিনাক্ত কৰা :

- (1)  $\text{Li}_2$   
 (2)  $\text{C}_2$   
 (3)  $\text{O}_2$   
 (4)  $\text{He}_2$

152. অশুন্ধ মিলনটো চিনাক্ত কৰা :

| নাম                 | IUPAC কাৰ্য্যালয় নাম    |
|---------------------|--------------------------|
| (a) আননিলইউনিয়াম   | (i) মেগেলিভিয়াম         |
| (b) আননিলট্রিয়াম   | (ii) ল'বেনিয়াম          |
| (c) আননিলহেক্সিয়াম | (iii) ছিবগিয়াম          |
| (d) আনআনআলিয়াম     | (iv) ডার্মষ্টেড্ট্রিয়াম |
| (1) (b), (ii)       |                          |
| (2) (c), (iii)      |                          |
| (3) (d), (iv)       |                          |
| (4) (a), (i)        |                          |

153. কোনো এটা প্ৰথম ক্ৰমৰ বিক্ৰিয়াৰ গতি ধূঢ়ৰক হ'ল  $4.606 \times 10^{-3} \text{ s}^{-1}$ । 2.0 g বিক্ৰিয়ক 0.2 g লৈ হুস হৰলৈ প্ৰয়োজন হোৱা সময় হ'ল :

- (1) 200 s  
 (2) 500 s  
 (3) 1000 s  
 (4) 100 s

154. তলত দিয়াবোৰ শুন্ধ উক্তিটো চিনাক্ত কৰা :

- (1)  $\text{CO}_2$  উত্তৰ হোৱা বাবে বিক্ষত ক'পাৰত ক্ষতচিহ্ন থাকে।  
 (2) ভূ-আকেল পদ্ধতিৰে নিকেলৰ বাস্প প্ৰাৰম্ভ পৰিশোধন কৰা হয়।  
 (3) পিগ লো (Pig iron) ক বিভিন্ন আকৃতিলৈ ৰূপান্তৰিত কৰিব পাৰি।  
 (4) পিটা লো (wrought iron) হ'ল 4% কাৰ্বন থকা অশুন্ধ লো।

155. জিটা বিভৱৰ জোখমাখ কলয়ডীয় দ্রৱৰ তলৰ কোনটো ধৰ্ম নিৰ্ণয় কৰাত ব্যৱহৃত হয় ?

- (1) দ্রাব্যতা  
 (2) কলয়ডীয় কণাৰ সুস্থিৰতা  
 (3) কলয়ডীয় কণাৰ আকাৰ  
 (4) সান্দৰ্ভ

156. তলত দিয়া ছালফাৰৰ অক্স'এছিডবোৰ কোনটোত – O – O – বাঢ়োন আছে ?

- (1)  $\text{H}_2\text{SO}_4$ , ছালফিউৰিক এছিড  
 (2)  $\text{H}_2\text{S}_2\text{O}_8$ , পেৰ'ক্স'ডাইছালফিউৰিক এছিড  
 (3)  $\text{H}_2\text{S}_2\text{O}_7$ , পাইৰ'ছালফিউৰিক এছিড  
 (4)  $\text{H}_2\text{SO}_3$ , ছালফিউৰাছ এছিড

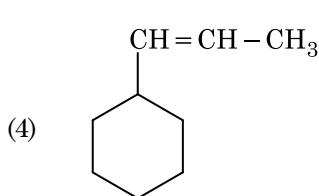
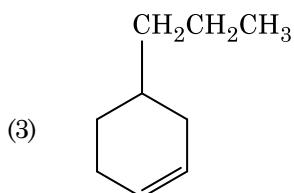
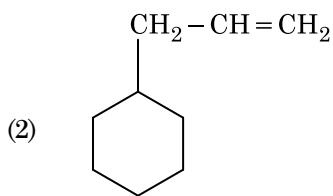
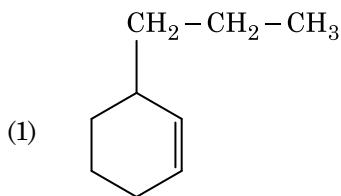
157. পেণ্ট-2-ইন প্ৰস্তুত কৰা 2-ক্ৰ'ম'পেণ্টেনৰ অপসাৰণ বিক্ৰিয়াটো হ'ল :

- (a) β-অপসাৰণ বিক্ৰিয়া  
 (b) চেইটজেফৰ নিয়ম মানি চলা বিক্ৰিয়া  
 (c) ডিহাইড্'হেল'জেনেচন বিক্ৰিয়া  
 (d) নিৰ্বাদন বিক্ৰিয়া  
 (1) (a), (c), (d)  
 (2) (b), (c), (d)  
 (3) (a), (b), (d)  
 (4) (a), (b), (c)

158. তলত দিয়াবোৰ পৰা শুন্ধ উক্তিবোৰ চিনাক্ত কৰা :

- (a) বৰফ (ice-cream) আৰু শীতলীকৃত খাদ্যত  $\text{CO}_2(\text{g})$  শীতলকাৰক হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হয়।  
 (b)  $\text{C}_{60}$  ৰ গঠণত বাৰটা ছয় কাৰ্বনযুক্ত আঙষ্ঠি আৰু বিশটা পাঁচ কাৰ্বনযুক্ত আঙষ্ঠি থাকে।  
 (c) এলক'হ'লক গেছ'লিনলৈ পৰিবৰ্তন কৰাৰ বাবে ZSM-5, এক প্ৰকাৰৰ জিয়'লাইট ব্যৱহাৰ কৰা হয়।  
 (d) CO বৰণহীন আৰু গোন্ধহীন গেছ।  
 (1) (a) আৰু (c) মাত্ৰ  
 (2) (b) আৰু (c) মাত্ৰ  
 (3) (c) আৰু (d) মাত্ৰ  
 (4) (a), (b) আৰু (c) মাত্ৰ

159. এটা এলকিনে অ'জ'ন'লাইচিছৰ ফলত এটা জাতদ্বয় হিচাপে মিথানেল দিয়ে। ইয়াৰ গঠন হ'ব :



160. পত্রপৃষ্ঠ বর্ণনেখন হ'ল এটা উদাহৰণ :

- (1) বিভাজন বর্ণনেখনৰ
- (2) সূক্ষ্ম স্তৰীয় বর্ণনেখনৰ
- (3) স্তৰ্ণ বর্ণনেখনৰ
- (4) অধিশোষণ বর্ণনেখনৰ

161. তলত দিয়া বোৰ মিলোৱা :

| অক্সাইড |                                | প্ৰকৃতি |           |
|---------|--------------------------------|---------|-----------|
| (a)     | CO                             | (i)     | ক্ষাৰকীয় |
| (b)     | BaO                            | (ii)    | প্ৰশম     |
| (c)     | Al <sub>2</sub> O <sub>3</sub> | (iii)   | আলিক      |
| (d)     | Cl <sub>2</sub> O <sub>7</sub> | (iv)    | উভয়ৰূপী  |

তলৰ কোনটো শুন্দি বিকল্প ?

- | (a) | (b)   | (c)   | (d)   |
|-----|-------|-------|-------|
| (1) | (ii)  | (i)   | (iv)  |
| (2) | (iii) | (iv)  | (i)   |
| (3) | (iv)  | (iii) | (ii)  |
| (4) | (i)   | (ii)  | (iii) |

162. তলৰ কোনটোত সৰ্বাধিক সংখ্যক পৰমাণু থাকিব ?

- (1) 1 g of Mg(s) [ Mg ৰ পাৰমাণবিক ভৰ = 24]
- (2) 1 g of O<sub>2</sub>(g) [ O ৰ পাৰমাণবিক ভৰ = 16]
- (3) 1 g of Li(s) [ Li ৰ পাৰমাণবিক ভৰ = 7]
- (4) 1 g of Ag(s) [ Ag ৰ পাৰমাণবিক ভৰ = 108]

163. তলৰ কোনটো এটা ক্ষাৰকীয় এমিন' এছিড ?

- (1) এলানিন
- (2) টাইৰ'চিন
- (3) লাইচিন
- (4) চেৰাইন

164. Cr<sup>2+</sup> আয়নৰ গণনা কৰা ঘূৰ্ণন সৰ্বস্ব চৰ্মকীয় আমক (spin only magnetic moment) হ'ল :

- (1) 4.90 BM
- (2) 5.92 BM
- (3) 2.84 BM
- (4) 3.87 BM

165. চুক্ৰ'জৰ জলবিশ্লেষণত পোৱা যায় :

- (1) α-D-গ্ৰুক'জ + β-D-গ্ৰুক'জ
- (2) α-D-গ্ৰুক'জ + β-D-ফুক্ট'জ
- (3) α-D-ফুক্ট'জ + β-D-ফুক্ট'জ
- (4) β-D-গ্ৰুক'জ + α-D-ফুক্ট'জ

166. বাউল্ট'ৰ সূত্ৰৰ ধনাত্মক বিচুতি প্ৰদৰ্শন কৰা এটা মিশ্র হ'ল :

- (1) বেনায়িন + টলুইন
- (2) এচিট'ন + ক্ল'ৰ'ফৰ্ম
- (3) ক্ল'ৰ'ইথেন + ব্ৰ'ম'ইথেন
- (4) ইথানল + এচিট'ন

167. তলৰ কোনটোৰ বাবে এটা টাৰচিয়াৰি বিউটাইল কাৰ'কেটায়ন, এটা ছেকেণ্ডৰী বিউটাইল কাৰ'কেটায়নতকৈ বেছি সুষ্ঠিৰ ?

- (1) –CH<sub>3</sub> থৃপৰ + R প্ৰভাৱ
- (2) –CH<sub>3</sub> থৃপৰ – R প্ৰভাৱ
- (3) অতিসংযুক্তি
- (4) –CH<sub>3</sub> থৃপৰ – I প্ৰভাৱ

168. 0.1 M NaOH দ্রৰত Ni(OH)<sub>2</sub> ৰ দ্বাৰতা উলিওৱা। দিয়া আছে, Ni(OH)<sub>2</sub> ৰ আয়নীয় গুণফল হ'ল  $2 \times 10^{-15}$ ।

- (1)  $2 \times 10^{-8}$  M
- (2)  $1 \times 10^{-13}$  M
- (3)  $1 \times 10^8$  M
- (4)  $2 \times 10^{-13}$  M

169. তলৰ কোনটো কেটায়নীয় অপমার্জক ?

- ছ'ডিয়াম ষ্টিয়ারেট
- চিটাইলট্রাইমিথাইল এম'নিয়াম ব্র'মাইড
- ছ'ডিয়াম ডোডেকাইলবেন্যিন ছালফ'নেট
- ছ'ডিয়াম ল'বাইল ছালফেট

170. বেনয়িনৰ হিমাংক অৱনমন ধূঁৰক ( $K_f$ ) হ'ল  $5.12 \text{ K kg mol}^{-1}$ । বেনয়িনত, কোনো এটা অনা-তড়িৎ বিশ্লেষ্য দ্রব্যৰ  $0.078 \text{ m}$  ম'লেশিটি সম্পন্ন এটা দ্রব্য হিমাংক অৱনমন হ'ব (দুটা দশমিক হানলৈ উদ্বিদিত) :

- 0.80 K
- 0.40 K
- 0.60 K
- 0.20 K

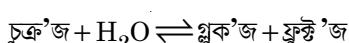
171. অশুল্দ উক্তিটো চিনাক্ত কৰা :

- একাধিক জাৰণ অৱস্থা গ্ৰহণ আৰু জটিল যৌগ গঠন কৰা সামৰ্থ্যৰ বাবে সংক্ৰমণশীল ধাতু আৰু ইয়াৰ যৌগবোৰৰ অনুষ্টুকীয় ধৰ্ম জনা যায়।
- H, C বা N বৰ দৰে ক্ষুদ্ৰ পৰমাণু যেতিয়া ধাতুৰ স্ফটিক লেটিছ (crystal lattice) ৰ ভিতৰত আৱদ্ধ হয়, তেতিয়া অন্তৰ্বৰ্তী যৌগ সংগঠিত হয়।
- $\text{CrO}_4^{2-}$  আৰু  $\text{Cr}_2\text{O}_7^{2-}$  ত ক্র'মিয়ামৰ জাৰণ অৱস্থা একে নহয়।
- পানীত  $\text{Cr}^{2+}(\text{d}^4)$ ,  $\text{Fe}^{2+}(\text{d}^6)$  ত কৈ তীব্ৰত বিজাৰক পদাৰ্থ।

172. কাৰ্বন মন'আইডৰ বিষয়ে তলৰ কোনটো শুল্দ নহয় ?

- ই তেজৰ অক্সিজেন বহন ক্ষমতা হুস কৰে।
- কাৰ'ক্সিহিম'গ্ল'বিন (CO সংযোজিত হিম'গ্ল'বিন) অক্সিহিম'গ্ল'বিনতকৈ কম সুষ্ঠিৰ।
- অসম্পূৰ্ণ দহনৰ বাবে ই উৎপন্ন হয়।
- ই কাৰ'ক্সিহিম'গ্ল'বিন গঠন কৰে।

173. চুক্র'জৰ জলবিশ্লেষণ তলত দিয়া বিক্ৰিয়াৰে প্ৰকাশ কৰা হ'ল :



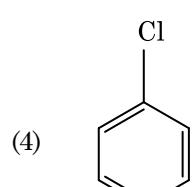
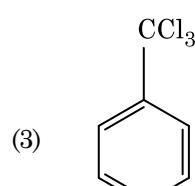
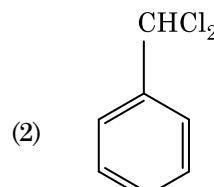
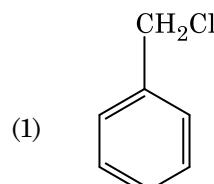
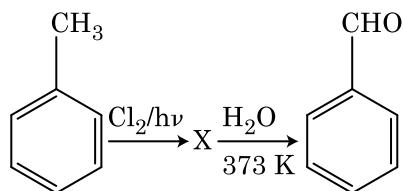
যদি  $300 \text{ K}$  উষ্ণতাত সাম্য ধূঁৰক ( $K_c$ ) ৰ মান হ'ল  $2 \times 10^{13}$ , একে উষ্ণতাত  $\Delta_r G^\ominus$  ৰ মান হ'ব :

- $8.314 \text{ J mol}^{-1}\text{K}^{-1} \times 300 \text{ K} \times \ln(2 \times 10^{13})$
- $8.314 \text{ J mol}^{-1}\text{K}^{-1} \times 300 \text{ K} \times \ln(3 \times 10^{13})$
- $-8.314 \text{ J mol}^{-1}\text{K}^{-1} \times 300 \text{ K} \times \ln(4 \times 10^{13})$
- $-8.314 \text{ J mol}^{-1}\text{K}^{-1} \times 300 \text{ K} \times \ln(2 \times 10^{13})$

174. সমন্বয়ী যৌগ গঠনৰ বাবে তলত দিয়াবোৰৰ কোনটো লিগান্ডৰ বৰ্ধিত ক্ষেত্ৰ শক্তিৰ শুল্দ ক্ৰম ?

- $\text{SCN}^- < \text{F}^- < \text{CN}^- < \text{C}_2\text{O}_4^{2-}$
- $\text{F}^- < \text{SCN}^- < \text{C}_2\text{O}_4^{2-} < \text{CN}^-$
- $\text{CN}^- < \text{C}_2\text{O}_4^{2-} < \text{SCN}^- < \text{F}^-$
- $\text{SCN}^- < \text{F}^- < \text{C}_2\text{O}_4^{2-} < \text{CN}^-$

175. তলত দিয়া বিক্ৰিয়া ক্ৰমত যৌগ X চিনাক্ত কৰা :



176. কঢ়োম্ব অৱস্থাত এটা আদৰ্শ গেছৰ মুক্ত প্ৰসাৰণৰ ক্ষেত্ৰত শুন্দ  
বিকল্পটো হ'ল :

- (1)  $q = 0, \Delta T < 0$  আৰু  $w > 0$
- (2)  $q < 0, \Delta T = 0$  আৰু  $w = 0$
- (3)  $q > 0, \Delta T > 0$  আৰু  $w > 0$
- (4)  $q = 0, \Delta T = 0$  আৰু  $w = 0$

177. গলিত  $\text{CaCl}_2$  ৰ পৰা  $20\text{ g}$  কেলছিয়াম উৎপন্ন কৰিবলৈ প্ৰয়োজন  
হোৱা ফেৰাডেৰ ( $F$ ) সংখ্যা হ'ল :

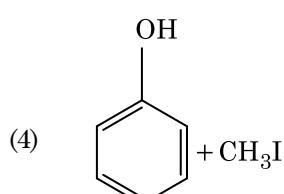
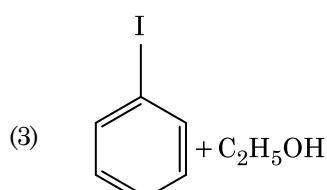
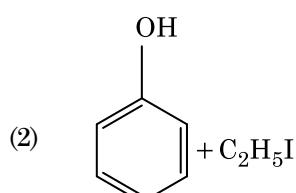
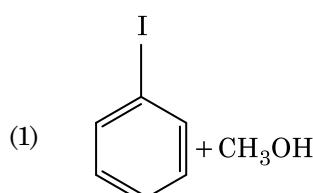
(পাৰমাণবিক ভৰ,  $\text{Ca} = 40\text{ g mol}^{-1}$ )

- (1) 2
- (2) 3
- (3) 4
- (4) 1

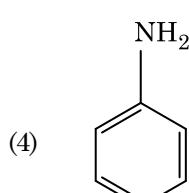
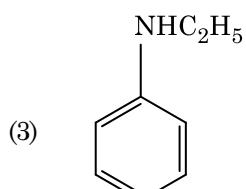
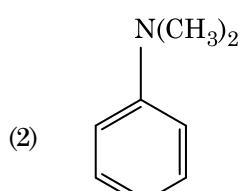
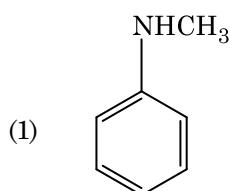
178.  $\text{CaCl}_2, \text{MgCl}_2$  আৰু  $\text{NaCl}$  ৰ এটা দ্রৱ মাজেৰে  $\text{HCl}$  পঠিওৱা  
হ'ল। তলৰ কোনটো (কোনবোৰ) যৌগ স্ফটিকীকৃত হ'ব ?

- (1)  $\text{NaCl}$  মাত্ৰ
- (2)  $\text{MgCl}_2$  মাত্ৰ
- (3)  $\text{NaCl}, \text{MgCl}_2$  আৰু  $\text{CaCl}_2$
- (4)  $\text{MgCl}_2$  আৰু  $\text{CaCl}_2$  ৰ দুয়োটা

179. HI ৰ সৈতে এনিচ'ল বিভঙ্গিত কৰিলে পোৱা যায় :



180. তলৰ কোনটো এমাইন পৰীক্ষা দিয়ে ?



- o O o -

**Space For Rough Work / খুচৰা কামৰ বাবে ঠাই**

**Space For Rough Work / খুচৰা কামৰ বাবে ঠাই**